

**ZAKON
O GOSPODARSKIM DRUŠTVIMA**

**I DIO PRVI
(ZAJEDNIČKE ODREDBE)**

POGLAVLJE ①
(OPĆE ODREDBE)

**Članak 1.
(Opće odredbe)**

Ovim se zakonom uređuje osnivanje, poslovanje, upravljanje i prestanak gospodarskih društava (u daljnjem tekstu: društvo) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

**Članak 2.
(Društvo)**

- (1) Društvo je pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vršenja usluga na tržištu radi stjecanja dobiti.
- (2) Društvo mogu osnovati i domaće i strane fizičke i pravne osobe, ako zakonom nije drukčije određeno.

**Članak 3.
(Oblici društva)**

- (1) Društvo može biti organizirano u jednom od sljedećih oblika:
- 1) društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću;
 - 2) komanditno društvo;
 - 3) dioničko društvo;
 - 4) društvo s ograničenom odgovornošću.
- (2) Odredbe ovoga zakona u kojima je uporabljena riječ “društvo” bez punog naziva jednog od oblika iz stavka (1) ovoga članka odnose se na sva društva.

**Članak 4.
(Pravna sposobnost)**

- (1) Svojstvo pravne osobe društvo stječe danom upisa u registar koji vodi sud određen Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: registar društava).
- (2) Društvo odgovara za svoje obveze cjelokupnom svojom imovinom.
- (3) Prije upisa u registar društava nitko ne može nastupati u ime društva.
- (4) Osoba koja postupi suprotno odredbi stavka (3) ovoga članka odgovara za stvorene obveze cjelokupnom svojom imovinom, a kada tako nastupa više osoba, za obveze odgovaraju neograničeno solidarno.

**Članak 5.
(Odgovornost za obveze)**

- (1) Svaki član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu odgovara za obveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Komanditor u komanditnom društvu, dioničar u dioničkom društvu i vlasnik udjela društva s ograničenom odgovornošću ne odgovara za obveze društva, osim kada:
- 1) koristi društvo za postizanje osobnog cilja koji nije suglasan ciljevima drugih članova i društva u cjelini;
 - 2) upravlja imovinom društva kao svojom imovinom;
 - 3) koristi društvo za prijevaru ili oštećenje svojih vjerovnika;
 - 4) utječe na smanjenje imovine društva u svoju korist ili korist trećih osoba, ili utječe da društvo preuzme obveze iako je znao ili morao znati da društvo nije ili neće biti sposobno izvršiti svoje obveze.

**Članak 6.
(Djelatnost)**

(1) Društvo počinje obavljati svoju djelatnost nakon upisa u registar društava i objave registracije sukladno zakonu kojim se uređuje registracija gospodarskih društava.

(2) Djelatnosti za koje je zakonom utvrđeno da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta mjerodavnog tijela mogu se obavljati nakon dobijanja dozvole, suglasnosti ili drugog akta mjerodavnog tijela.

(3) Ukoliko zakonom ili drugim propisom nisu utvrđeni uvjeti za dobijanje suglasnosti, dozvole ili drugog akta mjerodavnog tijela iz stavka (2) ovoga članka, federalna će ministarstva sukladno ovom zakonu, svatko u okviru svoje mjerodavnosti, utvrditi te uvjete.

(4) Djelatnosti za koje je posebnim zakonom propisano da se obavljaju u određenom obliku gospodarskog društva ne mogu se obavljati u drugom obliku gospodarskog društva.

Članak 7.

(Mogućnost obavljanja i drugih djelatnosti društva)

(1) Društvo može obavljati poslove samo u okviru djelatnosti upisane u registar društava.

(2) Društvo može obavljati i druge poslove koji se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti upisane u registar društava, u opsegu i na način koji su potrebni za poslovanje, a ne predstavljaju obavljanje tih poslova kao redovite djelatnosti.

Članak 8.

(Valjanost poslova)

Poslovi koje zaključi osoba koja je svojim položajem ili na drugi način ovlaštena za zastupanje i predstavljanje društva, valjani su za treću osobu i u slučaju da su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisane u registar društava, izuzev ako je treća osoba znala ili morala znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti društva.

Članak 9.

(Sjedište)

(1) Sjedište društva je mjesto koje je kao sjedište upisano u registar društava.

(2) Sjedište se utvrđuje osnivačkim aktom ili statutom društva.

Članak 10.

(Podružnice)

(1) Društvo, domaće ili strano, može izvan mjesta sjedišta osnovati jednu ili više podružnica u kojima obavlja svoje djelatnosti.

(2) Podružnica nastaje odlukom o osnivanju koju donosi ovlašteno tijelo društva sukladno osnivačkom aktu ili statutu društva.

(3) Podružnice nemaju svojstvo pravne osobe.

(4) Podružnica ima mjesto poslovanja i zastupnika, a poslove s trećim osobama obavlja u ime i za račun društva.

(5) Podružnice domaćeg društva upisuju se u registar društava u registarskom sudu u kojem je društvo upisano.

(6) Podružnice stranog društva upisuju se u registar društava u registarskom sudu na čijem je području sjedište podružnice.

POGLAVLJE ②

(TVRTKA)

Članak 11.

(Pojam)

(1) Tvrtka je ime pod kojim društvo posluje.

(2) Tvrtka se obvezatno ističe na poslovnim prostorijama društva.

Članak 12.

(Sastojci)

(1) Tvrtka društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržati prezime najmanje jednog člana, uz oznaku da ih ima više, i oznaku "d.n.o."

(2) Tvrtka komanditnog društva mora sadržati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadržati imena komanditora.

(3) Tvrtka društva s ograničenom odgovornošću mora sadržati oznaku "d.o.o.".

(4) Tvrtka dioničkog društva mora sadržati oznaku "d.d.".

(5) Tvrtka iz st. (1) i (2) ovoga članka obvezatno sadrži tvrtku drugoga društva koje je član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar komanditnog društva.

Članak 13.

(Jezik)

(1) Tvrtka mora biti napisana na jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji, a prijevod na strani jezik može se koristiti samo zajedno s tvrtkom na jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji.

(2) Tvrtka može sadržati strane riječi koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji.

Članak 14.

(Dodatni sastojci)

(1) Tvrtka može sadržati dodatne sastojke koji bliže označavaju društvo i sjedište društva.

(2) Društvo može koristiti skraćenu tvrtku, koja mora sadržati oznake po kojima se razlikuje od drugih tvrtki i oznaku oblika društva.

(3) Tvrtka podružnice mora sadržati punu tvrtku društva, oznaku da je podružnica i sjedište podružnice.

Članak 15.

(Zabranjeni sastojci)

Tvrtka ne smije sadržati:

- 1) riječi i oznake koji su protivni zakonu;
- 2) zaštićene robne ili uslužne znakove drugih pravnih i fizičkih osoba;
- 3) službene simbole i znakove;
- 4) nazive ili znakove stranih država ili međunarodnih organizacija;
- 5) riječi i oznake koje bi mogle stvoriti zabunu glede vrste i opsega poslovanja ili dovesti do zamjene s tvrtkom ili znakom drugog društva ili povrijediti prava drugih osoba.

Članak 16.

(Mogući sastojci)

(1) Tvrtka može sadržati riječi "Bosna i Hercegovina" i njene izvedenice i kratice na temelju odobrenja mjerodavnog tijela određenog posebnim zakonom.

(2) Tvrtka može sadržati riječ "Federacija" i njezine izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja mjerodavnog tijela određenog posebnim zakonom.

(3) Tvrtka može sadržati naziv kantona, grada i općine i njihove izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja mjerodavnog kantonalnog, gradskog, odnosno općinskog tijela određenog posebnim zakonom, na području na kojem društvo ima sjedište.

(4) Tvrtka može sadržati ime i prezime osobe koja nije osnivač društva samo uz odobrenje te osobe ili njezinih zakonskih nasljednika.

(5) Na zahtjev tijela i osoba iz st. (1), (2), (3) i (4) ovoga članka, registarski će sud izbrisati iz registra riječi i imena unesena kao dodatni sastojci tvrtke.

Članak 17.

(Ime člana društva kao sastojak tvrtke)

(1) Ukoliko tvrtka društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komanditnog društva sadrži prezime koje je već sadržano u ranije registriranoj tvrtki, u tvrtku se mora unijeti ime ili drugi dodatni sastojak po kojem će se razlikovati od već registrirane tvrtke.

(2) Ako je prezime osobe ostalo u tvrtki i nakon prestanka njegovog članstva u društvu, na zahtjev te osobe ili njezinih nasljednika sud će brisati njezino prezime iz tvrtke u registru društava.

Članak 18.
(Načelo isključivosti tvrtke)

- (1) Tvrtka društva mora se jasno razlikovati od tvrtke drugih društava.
- (2) Registar će odbiti upis u registar društava tvrtku koja je protivna odredbama ovoga zakona ili se jasno ne razlikuje od već registriranih tvrtki u Federaciji.
- (3) Društvo ima pravo zahtijevati prestanak korištenja i brisanje iz registra društava tvrtku drugog društva i naknadu pretrpljene štete, tužbom kod suda u roku tri godine od dana upisa osporavane tvrtke u registar društava, ako smatra da tvrtka drugoga društva nije jasno različita od njegove ranije registrirane tvrtke.

Članak 19.
(Načelo prvenstva)

- (1) Ako se sudu radi upisa u registar prijave iste tvrtke ili tvrtke koje se međusobno jasno ne razlikuju, sud će upisati onu tvrtku koja je ranije prijavljena.
- (2) Iznimno, od odredbe stavka (1) ovoga članka, upisat će se kasnije prijavljena tvrtka ako podnositelj kasnije podnesene prijave dokaže da je u vrijeme podnošenja ranije podnesene prijave tu tvrtku, odnosno njezine bitne sastojke koristio na tržištu kao oznaku svoga društva ili kao robni ili uslužni znak za označavanje svojih proizvoda ili usluga, te da je to činio prije podnositelja ranije podnesene prijave.

Članak 20.
(Obveza upisa u registar društava)

- (1) Tvrtka i skraćena tvrtka upisuju se u registar društava.
- (2) Društvo je dužno u poslovanju koristiti punu ili skraćenu tvrtku kakva je upisana u registar društava.

Članak 21.
(Poslovna korespondencija)

Sva poslovna pisma i narudžbe društva moraju sadržati:

- 1) punu tvrtku i adresu sjedišta društva;
- 2) punu tvrtku i adresu sjedišta podružnica društva;
- 3) naziv i sjedište institucije kod koje i broj pod kojim je društvo upisano;
- 4) broj računa s nazivom i sjedištem financijske organizacije kod koje društvo drži račun, ukoliko društvo ima više računa, za svaki od njih;
- 5) porezni identifikacijski broj društva.

Članak 22.
(Prijenos tvrtke)

Tvrtka se može prenijeti samo ukoliko se vrši prijenos društva.

POGLAVLJE ③
(ZASTUPANJE)

Članak 23.
(Zastupanje)

- (1) Društvo zastupa uprava.
- (2) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja društvo i odgovara za zakonitost poslovanja društva.
- (3) Upravu čine osobe koje su osnivačkim aktom ili statutom društva, sukladno zakonu, ovlaštene voditi poslovanje društva.
- (4) Društvo mogu zastupati i druge osobe određene osnivačkim aktom ili statutom, sukladno zakonu.
- (5) Osobe ovlaštene za zastupanje upisuju se u registar društava.

Članak 24.
(Osoba s ovlastima)

(1) Osoba s ovlastima za zastupanje upisanim u registar društava ovlaštena je poduzimati sve radnje i obavljati sve poslove u ime i za račun društva u okviru ovlasti upisanih u registar društava.

(2) Osoba s ovlastima za zastupanje koja prekorači ograničenja ovlasti iz stavka (1) ovoga članka odgovorna je za štetu koja se time prouzroči gospodarskom društvu ili trećoj osobi s kojom je posao zaključen.

Članak 25.

(Odgovornost)

(1) Osoba kojoj je povjereno obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva ovlaštena je poduzimati sve radnje i zaključivati poslove koji se uobičajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su joj povjereni.

(2) Društvo odgovara za obveze koje, u njegovo ime, od njega ovlaštena osoba stvori prekoračenjem ovlasti, ako treća osoba nije znala ili nije mogla znati za prekoračenje ovlasti.

Članak 26.

(Prokura)

(1) Prokura je pismena ovlast za poduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za račun društva, osim prijenosa i opterećenja nekretnina, ako ovlast za to nije posebice i izričito navedena.

(2) Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izričito navodi u registru društava i prilikom istupanja prokurista, a u protivnom se smatra da je prokura dana za društvo u cjelini.

(3) Prokura se može dati svakoj punoljetnoj i potpuno poslovno sposobnoj osobi bez obzira na dužnost i poslove koje obnaša, izuzev ako drukčije nije predviđeno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom društva.

(4) Prokura se ne može dati pravnoj osobi.

(5) Prokura je neprenosiva.

Članak 27.

(Mogućnost davanja prokure)

(1) Društvo može dati prokuru jednoj ili više fizičkih osoba, sukladno osnivačkom aktu ili statutu društva.

(2) Prokura se može dati istodobno za više osoba koje zajedno zastupaju društvo, a izjava volje treće osobe dana samo jednoj od njih pravno je valjana.

Članak 28.

(Zajednička prokura)

(1) Ako je prokura dana dvjema osobama ili više osoba bez naznake da se radi o zajedničkoj prokuri, svaka od tih osoba je prokurist koji samostalno zastupa društvo u granicama ovlasti utvrđenih zakonom.

(2) Prokura dana dvjema osobama ili više osoba smatrat će se zajedničkom prokurom samo ako je tako izričito naznačeno u prokuri.

(3) Izjave volje ili pravne radnje koje učine zajednički prokuristi proizvode pravne učinke samo ako ih učine svi zajednički prokuristi skupa.

(4) Valjane su izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od zajedničkih prokurista samo uz izričitu prethodnu suglasnost ili izričito naknadno odobrenje ostalih zajedničkih prokurista.

(5) Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednome prokuristu ima pravni učinak kao da je učinjena prema svima.

(6) Znanje o pravno odlučujućim činjenicama ili krivnja jednog zajedničkog prokurista proizvodi pravne učinke za davatelja prokure bez obzira na znanje ili krivnju ostalih zajedničkih prokurista.

Članak 29.

(Ograničenje prokure)

(1) Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim zakonom nema učinka prema trećim osobama, bez obzira na to je li treća osoba za nju znala ili morala znati.

(2) Ograničenje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica ima učinka prema trećim osobama samo ako je upisano u registar društava.

Članak 30.
(Ovlasti prokurista)

Prokurist ne može bez posebne ovlasti društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

Članak 31.
(Davanje i prestanak prokure)

- (1) Davanje i prestanak prokure društvo je dužno prijaviti za upis u registar društava.
- (2) Prokurist deponira svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist.
- (3) Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokurista.

Članak 32.
(Osobe koje imaju posebne dužnosti prema društvu)

- (1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:
 - 1) članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementari;
 - 2) član društva s ograničenom odgovornošću koji posjeduje značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva ili član društva s ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu povezanih osoba;
 - 3) dioničar koji posjeduje značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva ili dioničar koji je kontrolni dioničar u smislu povezanih osoba;
 - 4) članovi uprave, predsjednik i članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi;
 - 5) likvidacijski upravitelj.
- (2) Značajno sudjelovanje u temeljnom kapitalu društva u smislu stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka iznosi sudjelovanje od najmanje 20% u temeljnom kapitalu društva.
- (3) Kontrolni član društva ili kontrolni dioničar u smislu stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka je osoba koja ima više od 50% glasačkih prava u gospodarskom društvu na temelju običnih dionica ili koja na drugi način vrši kontrolni utjecaj nad upravljanjem i vođenjem poslova društva.
- (4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka izvršavaju svoje poslove savjesno, s pažnjom dobrog gospodarstvenika i u razumnoj uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva (u daljnjem tekstu: dužna pažnja).
- (5) Osoba koja postupi s dužnom pažnjom ne odgovara za štetu koja iz takve procjene nastane za društvo.

Članak 33.
(Mogućnost podnošenja tužbe)

Društvo može podnijeti tužbu protiv osoba iz članka 32. stavka (1) toč. d) i e) ovoga zakona za naknadu štete koju mu ta osoba prouzroči povredom dužne pažnje iz članka 32. stavak (4) ovoga zakona.

Članak 34.
(Dužnost prijavljivanja poslova i radnji u kojima postoji osobni interes)

- (1) Osobni će interes postojati u slučaju ako je osoba iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona ili član njegove obitelji:
 - 1) ugovorna strana u pravnom poslu s društvom;
 - 2) u financijskom odnosu s osobom iz pravnog posla koja zaključuje ugovor s društvom ili koja ima financijske interese u tom poslu, na temelju kojih se može očekivati da utječu na njezino postupanje suprotno interesu društva;
 - 3) pod kontrolnim utjecajem strane iz pravnog posla ili osobe koja ima financijski interes u pravnom poslu ili radnji tako da se utemeljeno može očekivati da utječu na njezino postupanje suprotno interesu društva.
- (2) Pod članom obitelji osobe iz stavka (1) ovoga članka smatraju se:
 - 1) njezin bračni drug, roditelji, brat ili sestra toga bračnog druga;
 - 2) njezino dijete, roditelji, brat ili sestra;

- 3) njezin krvni srodnik u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva, usvojitelj i usvojenik, srodnik po tazbini zaključno s prvim stupnjem;
 - 4) druge osobe koje s tom osobom žive u zajedničkom kućanstvu.
- (3) Osobe iz članka 32. stavka (1) i stavka (2) ovoga članka smatraju se povezanim osobama u smislu ovoga zakona.
- (4) Povezane osobe za sve poslove iz stavka (1) ovoga članka predstavljaju sve činjenice od značaja za donošenje odluke, i pribavljaju prethodno odobrenje od strane mjerodavnoga tijela društva, sukladno statutu društva.

Članak 35.

(Tužba zbog odobravanja poslova u kojima postoji osobni interes)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona koja je imala osobni interes u pravnom posu i tražiti naknadu štete ako za taj pravni posao nije pribavljeno prethodno odobrenje ili ako mjerodavnom tijelu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla nisu predstavljene sve činjenice od značaja za donošenje takve odluke.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa osoba imenovana od mjerodavnoga tijela društva, sukladno statutu društva.

Članak 36.

(Dužnost izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona ne mogu u svome interesu ili interesu s njima povezanih osoba:
- 1) koristiti imovinu društva;
 - 2) koristiti informacije do kojih su došle u tome svojstvu, a koje nisu javno dostupne;
 - 3) zluporabiti svoj položaj u društvu;
 - 4) iskoristiti mogućnosti za zaključenje posla koji se ukaže društvu.
- (2) Dužnost izbjegavanja sukoba interesa postoji neovisno o tome je li društvo bilo u mogućnosti iskoristiti imovinu, informacije ili zaključiti poslove iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 37.

(Tužba zbog povrede dužnosti izbjegavanja sukoba interesa)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv osobe iz članka 32. stavka (1) ovoga zakona koja povrijedi dužnost izbjegavanja sukoba interesa iz članka 36. ovoga zakona, kojom može tražiti:
- 1) naknadu štete ili
 - 2) prijenos na društvo koristi koje je ta osoba, odnosno povezana osoba iz članka 34. stavka (3) ovoga zakona ostvarila kao posljedicu te povrede dužnosti.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa osoba imenovana od mjerodavnoga tijela društva, sukladno statutu društva.

POGLAVLJE ④

(POSLOVNA TAJNA I ZABRANA KONKURENCIJE)

Članak 38.

(Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatraju se informacije o poslovanju za koje je očito da bi prouzročile značajnu štetu društvu ako dođu u posjed treće osobe bez suglasnosti društva.

Članak 39.

(Informacije koje imaju karakter poslovne tajne)

- (1) Mjerodavno tijelo društva dužno je pismenim aktom odrediti informacije koje imaju karakter poslovne tajne i osobe odgovorne za njihovo korištenje i zaštitu.
- (2) Za poslovnu tajnu ne mogu se odrediti podatci koji su javni po zakonu i drugim propisima i podatci o kršenju zakona i drugih propisa.

Članak 40.
(Zabrana konkurencije)

(1) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, komplementar komanditnog društva, vlasnik udjela i član uprave i nadzornog odbora u društvu s ograničenom odgovornošću, član nadzornog odbora i uprave dioničkog društva i prokurist, ne smije bez odobrenja mjerodavnoga tijela društva sukladno statutu društva, u tom svojstvu ili kao uposlenik u drugom društvu i kao samostalni poduzetnik sudjelovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentskom odnosu s djelatnošću prvog društva.

(2) Osnivačkim aktom ili statutom društva može se odrediti trajanje zabrane i nakon prestanka svojstva iz stavka (1) ovoga članka, a najdulje dvije godine.

Članak 41.
(Mogućnost traženja naknade štete)

Društvo može od osobe koja prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključenih poslova, ili prijenos ostvarene koristi ili prava iz zaključenih poslova, u roku tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije tri godine od učinjenog prekršaja zabrane konkurencije.

Članak 42.
(Sindikalno organiziranje)

Uposlenici u društvu mogu organizirati sindikat ili vijeće uposlenika, sukladno Zakonu o radu i Zakonu o vijeću uposlenika.

Članak 43.
(Zabrana nesindikálnih aktivnosti)

U društvu se ne mogu osnivati organizacije i provoditi aktivnosti koje nemaju karakter sindikata i sindikalnih aktivnosti, te vijeća uposlenika sukladno Zakonu o radu i Zakonu o vijeću uposlenika.

POGLAVLJE ⑤
(TEMELJNI KAPITAL I ULOZI)

Članak 44.
(Temeljni kapital)

(1) Temeljni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali članovi društva na temelju osnivačkoga akta.

(2) Promjena temeljnog kapitala upisuje se na temelju statuta ili izmjena statuta društva.

(3) Dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću ima temeljni kapital, najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

(4) Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti može se utvrditi veći iznos temeljnog kapitala.

(5) Dio temeljnog kapitala koji je istovjetan ulozima u gotovini može biti potpuno ili djelomice uplaćen (upisan ali neuplaćen temeljni kapital).

(6) Temeljni kapital društva može se uvećavati ili umanjivati.

(7) U slučaju umanjivanja kapitala temeljni kapital ne može biti umanjen ispod iznosa minimalnog temeljnog kapitala utvrđenog ovim zakonom.

Članak 45.
(Ulozi)

(1) Temeljni kapital prilikom osnivanja društva osigurava se ulozima članova u novcu i stvarima i pravima čija je vrijednost iskaziva u novcu.

(2) Ulog u stvarima i pravima izražava se u novcu i mora se u cijelosti unijeti prije upisa društva u registar društava.

Članak 46.
(Vrijednost uloga)

(1) Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno.

(2) Vrijednost uloga u stvarima i pravima u dioničkom društvu i društvu s ograničenom odgovornošću određuje se na temelju procjene prihvaćene ugovorom od svih osnivača.

Članak 47.

(Procjene vrijednosti uloga)

Procjena iz članka 46. stavka (2) ovoga zakona obvezatno uključuje opis, način iskazivanja i procijenjenu vrijednost uloga i ocjenu odgovara li ulog cijeni upisanih dionica dioničkoga društva ili udjela u društvu s ograničenom odgovornošću koji se tim ulogom plaćaju.

Članak 48.

(Obveza namirenja ugovorene vrijednosti uloga)

(1) Kada procijenjena vrijednost uloga u stvarima i pravima ne dosegne ugovoreni iznos do upisa društva u registar društava ili do ugovorenog roka uplate u slučaju pristupanja društvu, član društva koji se obvezao na taj ulog dužan je razliku uplatiti u novcu.

(2) Ako društvo nije steklo vlasništvo na stvari koju je član društva bio obvezan unijeti kao ulog, član društva mora uplatiti u novcu vrijednost te stvari, koju mu društvo mora vratiti.

Članak 49.

(Prava člana društva)

Ulog daje članu društva pravo na dionicu ili udjel u društvu.

Članak 50.

(Poslovne knjige i financijska izvješća)

Društvo je dužno voditi poslovne knjige i sačinjavati financijska izvješća sukladno zakonu i drugim propisima.

POGLAVLJE ⑥

(POVEZANA DRUŠTVA)

Članak 51.

(Pojam)

(1) Povezana društva čine dva ili više društava sukladno ovom zakonu, koja se međusobno povezuju, i to:

- 1) sudjelovanjem u temeljnom kapitalu ili udjelima (društva povezana kapitalom);
- 2) putem ugovora (društva povezana ugovorom);
- 3) putem kapitala i putem ugovora (mješovito povezana društva).

(2) Povezana društva iz stavka (1) ovoga članka obuhvaćaju jedno vladajuće i jedno ili više ovisnih društava.

(3) Povezana društva organiziraju se kao koncern, holding, poslovna udruga ili drugi oblik organiziranja sukladno ovom zakonu.

(4) Gospodarska društva povezuju se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita konkurencije.

Članak 52.

(Vladajuće i ovisno društvo)

(1) Ako jedno društvo ima većinsko sudjelovanje u temeljnom kapitalu drugoga društva ili ako na temelju ugovora zaključenog s drugim društvom ima pravo imenovati većinu članova nadzornoga odbora toga drugoga društva, odnosno ima većinu glasova u skupštini, to se društvo smatra vladajućim, a drugo društvo ovisnim.

(2) Vladajuće društvo s većinskim sudjelovanjem u temeljnom kapitalu je društvo koje, izravno ili neizravno putem drugoga društva, na temelju više od 50% sudjelovanja u temeljnom kapitalu drugoga društva ima više od 50% glasova u skupštini ovisnoga društva.

(3) Neposredno sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu ili drugoj osobi koja ga drži za njegov račun, određuje se na temelju odnosa nominalnog iznosa toga sudjelovanja prema ukupnom temeljnom kapitalu ovisnoga društva.

(4) Pri određivanju sudjelovanja iz stavka (3) ovoga članka, od ukupnoga temeljnog kapitala ovisnoga društva oduzimaju se vlastite dionice i udjeli ovisnoga društva i dionice i udjeli koje za račun ovisnoga društva drži treća osoba.

(5) Posredno sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji pripada vladajućem društvu obuhvaća dionice i udjele koji pripadaju društvu koje ovisi o njemu ili koji pripadaju drugoj osobi za račun toga društva ili za račun društva koje ovisi o njemu (ovisna društva).

(6) Ovisno društvo može u vladajućem društvu pribaviti dionice i udjele i ostvariti svoje pravo glasa na temelju dionica i udjela kojima već raspolaže, sukladno odredbama ovoga zakona o društvu s uzajamnim sudjelovanjem.

Članak 53.

(Društva s uzajamnim sudjelovanjem)

Društva s uzajamnim sudjelovanjem u temeljnom kapitalu povezana su društva kod kojih svako društvo sudjeluje u temeljnom kapitalu drugoga društva.

Članak 54.

(Holding)

Ako se vladajuće i jedno ili više ovisnih društava, na temelju zaključenog ugovora o vođenju poslova, objedine jedinstvenim vođenjem poslova od vladajućeg društva, ona čine holding, a pojedinačna društva su društva holdinga.

Članak 55.

(Konzern)

Ako vladajuće društvo, na temelju zaključenog ugovora o vođenju poslova, pored jedinstvenog vođenja poslova ovisnih društava, obavlja i druge djelatnosti, ona čine konzern, a pojedinačna društva su društva konzerna.

Članak 56.

(Mogućnost formiranja pravno samostalnih društava)

Holding i konzern, sukladno čl. 54. i 55. ovoga zakona, mogu formirati i pravno samostalna društva, koja nisu ovisna jedno o drugome.

Članak 57.

(Zajedničke odredbe za povezana društva)

(1) Vladajuće društvo neograničeno solidarno odgovara vjerovnicima u postupku stečaja ovisnoga društva ako je stečaj prouzročen obvezujućim nalogima, odlukama ili uputama vladajućega društva.

(2) Ako vladajuće društvo dovede ovisno društvo u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti učiniti, nadoknadit će ovisnom društvu štetu prouzročenu na tome temelju.

(3) Zahtjev za naknadu štete iz stavka (2) ovoga članka, u ime ovisnoga društva, mogu podnijeti dioničari i članovi ovisnoga društva koji posjeduju ili predstavljaju najmanje 10% temeljnog kapitala toga društva ili statutom određeni manji dio, kao i vjerovnici društva čija potraživanja iznose više od 10% temeljnoga kapitala ovisnoga društva.

(4) Pored vladajućeg društva, kao solidarni dužnici odgovaraju članovi uprave vladajućeg društva koji su ovisno društvo doveli u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti učiniti.

(5) Kao solidarni dužnici odgovaraju i članovi uprave ovisnoga društva ako su povrijedili svoje dužnosti, osim ako su postupali po uputama uprave vladajućega društva.

Članak 58.

(Poslovna udruga)

(1) Poslovna udruga je ekonomska interesna grupacija koju mogu osnovati dva ili više društava, radi unaprjeđenja, promocije i usklađivanja obavljanja svojih djelatnosti.

(2) Poslovna udruga se ne osniva radi stjecanja dobiti.

(3) Poslovna udruga je pravna osoba.

(4) Poslovna udruga upisuje se u registar društava sukladno odredbama zakona kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.

(5) Oznaka "poslovna udruga" navodi se u tvrtki.

(6) Poslovna udruga istupa u pravnome prometu u svoje ime i za račun svojih članova i u ime i za račun svojih članova.

(7) Za obveze preuzete u pravnome prometu poslovna udruga odgovara svojom imovinom, a članovi odgovaraju na način određen ugovorom o osnivanju, odnosno ugovorom s trećom osobom.

(8) Ugovorom o osnivanju utvrđuje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanja, cilj i djelatnost, sjedište, upravljanje, zastupanje, odgovornost, pristupanje, istupanje, istupanje u pravnome prometu, isključenje, imovina, nadzor, prestanak, kao i druga pitanja značajna za ostvarivanje ciljeva osnivanja poslovne udruge.

Članak 59.

(Ostali oblici povezivanja društava)

Društva se mogu povezivati ugovorom i u druge oblike povezivanja (konzorcij, franšizing, zajednica društava, poslovna unija, poslovni sustav, pul i drugi).

POGLAVLJE ⑦

(REGISTAR DRUŠTAVA)

Članak 60.

(Registar društava)

(1) Podatci o društvu utvrđeni ovim zakonom upisuju se u registar društava.

(2) Registar društava obuhvaća registar podataka i registar isprava.

(3) Upis u registar društava i objava registracije vrši se sukladno Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(4) Promjene podataka i isprava društava upisuju se u registar društava.

Članak 61.

(Podatci i isprave o gospodarskom društvu)

(1) Smatra se da treće osobe znaju za registrirane podatke o gospodarskom društvu nakon njihove objave ili objave izvoda iz tih podataka ili isprava na temelju kojih je izvršena registracija s upućivanjem na njih.

(2) U slučaju da su podatci i isprave predati u registarski spis ili upisani u registar društava različiti od objavljenih podataka, objavljeni podatci ne obvezuju treće osobe, ali se one mogu pozvati na objavljene podatke, osim ako društvo na koje se oni odnose dokaže da su treće osobe znale ili mogle znati za podatke i isprave predate u registarski spis ili upisane u registar društava.

Članak 62.

(Ništavnost registracije osnivanja gospodarskoga društva)

(1) Ukoliko nije drukčije utvrđeno Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, registracija osnivanja gospodarskoga društva ništavna je ako:

- 1) je broj osnivača manji od broja utvrđenog ovim zakonom;
- 2) ne postoji pravna i poslovna sposobnost svih osnivača;
- 3) osnivački akt nije sastavljen u propisanoj formi;
- 4) osnivački akt ne sadrži podatke o poslovnom imenu društva, vrijednosti i vrsti uloga svakog osnivača ili iznosa temeljnoga kapitala koji je propisan ovim zakonom ili o djelatnosti društva;
- 5) minimalni iznos uloga nije uplaćen sukladno ovom zakonu;
- 6) je djelatnost društva nezakonita ili suprotna javnom interesu;
- 7) je osnivač ili jedan od osnivača društva član postojećeg društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar u komanditnom društvu;
- 8) je osnivač ili jedan od osnivača društva jedini član društva s ograničenom odgovornošću nad kojim je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije ili je protiv toga društva podignuta tužba iz članka 359. stavak (1) točka a) ovoga zakona.

(2) Ako je temelj ništavnosti registracije gospodarskoga društva moguće otkloniti, mjerodavni sud nakon pokretanja postupka za utvrđivanje ništavnosti određuje rok od najdulje 90 dana za otklanjanje nedostataka i za to vrijeme zastaje s postupkom.

Članak 63.

(Dužnost sudova, tijela uprave i drugih institucija)

Sudovi, tijela uprave i druge institucije, koji su zakonom ovlašteni za odobravanje i nadzor nad osnivanjem i poslovanjem društava, emisijom i prometom vrijednosnih papira, dužni su bez odgađanja pismeno izvijestiti registar društava o saznanjima stečenim u vršenju mjerodavnosti koja dovode u sumnju potpunost i točnost podataka i isprava upisanih u registar društava.

POGLAVLJE ⑧

(SPAJANJE, PRIPAJANJE, PODJELA, PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)

Članak 64.

(Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva)

(1) Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije osnuju novo društvo, koje postaje njihov pravni sljednik.

(2) Društvo se može pripojiti prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije drugom društvu, koje postaje njegov pravni sljednik.

(3) Društvo se može podijeliti prijenosom imovine i obveza bez provedbe likvidacije na dva ili više društava, koja postaju njegovi pravni sljednici, solidarno odgovorni za njegove obveze na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obveze.

(4) U slučajevima spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. (1), (2) i (3) ovoga članka, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emitiraju na tom temelju.

(5) Svako društvo, isključujući društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću i otvoreno dioničko društvo, može promijeniti oblik.

(6) Otvoreno dioničko društvo može se podijeliti, sukladno stavku (3) ovoga članka, pripajanjem s dva ili više postojećih otvorenih dioničkih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih dioničkih društava.

Članak 65.

(Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli i promjeni oblika društva)

(1) Odluku o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva, u društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnom društvu donose članovi društva, a u društvu s ograničenom odgovornošću i dioničkom društvu, takvu odluku donosi skupština društva, na način utvrđen osnivačkim aktom ili statutom, sukladno zakonu.

(2) U postupku spajanja, istovjetnu odluku moraju donijeti sva društva koja se spajaju, a u postupku pripajanja, istovjetnu odluku mora donijeti društvo koje se pripaja i društvo kojem se ono pripaja.

Članak 66.

(Plan preustrojstva)

(1) Odluka o spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika donosi se na temelju plana preustrojstva, koji uprava i nadzorni odbor ili drugo tijelo svakoga društva sudionika, ovlašteno osnivačkim aktom ili statutom, moraju pripremiti i o njemu obavijestiti dioničare, odnosno članove društva i vjerovnike društva najmanje 30 dana prije datuma odlučivanja.

(2) Odluku o namjeravanom preustrojstvu društvo je dužno objaviti u sredstvima javnog informiranja.

Članak 67.

(Obvezatan sadržaj plana preustrojstva)

(1) Plan preustrojstva obvezatno sadrži:

- 1) oblik, tvrtku i sjedište društava sudionika i društava sljednika;
 - 2) vlasnička prava dioničara ili članova društava prednika u društvu sljedniku;
 - 3) opis, procjenu i raspodjelu imovine i obvezu društava prednika, koji se prenose na društvo sljednika, s izvješćem revizora;
 - 4) datum od kojeg će vlasnici dionica ili udjela društva sljednika moći sudjelovati u dobiti i uvjete koji utječu na to pravo;
 - 5) datum od kojega će se poslovi društva prednika računovodstveno iskazivati za društva sljednika.
- (2) U slučaju podjele društva, uz elemente iz stavka (1) ovoga članka, plan preustrojstva obvezatno sadrži i sljedeće dodatne elemente:
- 1) omjer zamjene prava;
 - 2) uvjete alokacije dionica ili udjela i iznos isplata u novcu;
 - 3) prava u društvima sljednicima koja pripadaju vlasnicima dionica ili udjela podijeljenog društva koji su sadržali posebna prava, kao i vlasnicima drugih vrijednosnih papira podijeljenog društva;
 - 4) opis i alokaciju imovine i obveza koje se prenose na svako društvo sljednika.

Članak 68.

(Drugi obvezatni sadržaji plana preustrojstva)

Plan preustrojstva obvezatno sadrži pismeno izvješće revizora o računovodstvenim iskazima društava sudionika, koji uključuje i:

- 1) naznaku metoda korištenih u utvrđivanju omjera zamjene;
- 2) mišljenje revizora je li primijenjena odgovarajuća metoda, naznaku vrijednosti do kojih bi se došlo korištenjem drugih metoda i mišljenje o relativnom značaju svake od metoda u utvrđivanju omjera zamjene;
- 3) opis problema vrednovanja s kojim se revizor suočio, ako jeste.

Članak 69.

(Odgovornost članova uprave društva i drugih osoba i revizora)

Članovi uprave društva i druge osobe koje su pripremile plan preustrojstva i revizori koji su izvršili pregled i dali mišljenje za društva sudionike, odgovorni su za štetu neograničeno solidarno društvima sudionicima i njihovim dioničarima ili članovima, ako u utvrđivanju omjera zamjene prava pri spajanju, pripajanju, podjeli ili promjeni oblika društva nisu postupali po pravilima struke.

Članak 70.

(Preslike)

Prije odlučivanja o planu preustrojstva, uprava društva sudionika dužna je svakom dioničaru ili članu društva na njegov zahtjev dati na uvid ili predati preslike plana preustrojstva, godišnjih financijskih izvješća društava sudionika za posljednje tri poslovne godine, izvanredno financijsko izvješće za tri mjeseca koja prethode izradi plana preustrojstva, ako su podatci u njemu stariji od šest mjeseci, s izvješćima i mišljenjem revizije.

Članak 71.

(Upis preustrojstva u registar društava)

Istodobno s upisom u registar društava, društva nastalog spajanjem društava, pripajanja društva drugom društvu i podjele društva na više novih društava, u registar društava upisuje se prestanak društva koje je spojeno, pripojeno ili podijeljeno.

Članak 72.

(Prestanak društva)

- (1) Društvo prestaje gubitkom svojstva pravne osobe.
- (2) Društvo prestaje na dan upisa prestanka u registar društava.
- (3) Ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno, po prestanku društva provodi se likvidacija.

Članak 73.

(Slučajevi prestanka društva)

Društvo prestaje u slučaju:

- 1) isteka razdoblja za koje je utemeljeno;
- 2) spajanja, pripajanja i podjele;
- 3) okončanja stečajnog postupka ili odbijanja zahtjeva za otvaranje stečajnog postupka uslijed nedostatka imovine;
- 4) prestankom na temelju odluke suda;
- 5) odlukom skupštine društva.

Članak 74.

(Drugi slučajevi prestanka društva)

(1) Društvo može prestati odlukom suda donesenom na temelju zahtjeva mjerodavnih tijela ili osobe koja dokaže pravni interes, kada:

- 1) se najviše tijelo društva utvrđeno osnivačkim aktom ili statutom društva ne sastaje i ne vrši svoje ovlasti ili nije vršen izbor tijela čiji je prethodni mandat istekao, dulje od dvije godine;
- 2) dulje od dvije godine društvo ne ostvaruje prihode;
- 3) je društvu oduzeto odobrenje za obavljanje djelatnosti;
- 4) više ne postoje zakonom utvrđeni uvjeti za daljnje postojanje društva u obliku u kojem je upisano u registar društava.

(2) Prije donošenja odluke o prestanku društva, sud može odrediti rok za otklanjanje uzroka zbog kojih je donošenje odluke predloženo.

Članak 75.

(Provedba likvidacije)

Ukoliko ukupna imovina po prestanku društva nije prešla na pravnog sljednika, provodi se likvidacija sukladno posebnim zakonom, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

II DIO DRUGI

(DRUŠTVO S NEOGRANIČENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOŠĆU)

Članak 76.

(Pojam i osnivanje)

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dviju osoba koje su neograničeno solidarno odgovorne za obveze društva.

Članak 77.

(Ugovor o osnivanju)

- (1)** Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću osniva se ugovorom o osnivanju.
- (2)** Ugovor o osnivanju društva s neograničenom solidarnom odgovornošću obvezatno sadrži ime, prezime i adresu prebivališta ili tvrtku i sjedište članova društva, tvrtku, sjedište i djelatnost društva i prava i obveze članova.
- (3)** Izmjene i dopune ugovora vrše se uz suglasnost svih članova.

Članak 78.

(Prijava za upis u registar društva)

Prijavu za upis osnivanja društva s neograničenom solidarnom odgovornošću u registar društava potpisuju svi članovi društva.

Članak 79.

(Ulozi članova)

- (1)** Ulozi članova u društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.
- (2)** Vrijednost uloga u stvarima, pravima i vršenju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva.

- (3) Ulozi članova su istovjetne vrijednosti.
- (4) Svaki član će uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slučaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar društava.
- (5) Ulozi članova postaju imovina društva.

Članak 80.
(Upravljanje)

- (1) Svaki član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću ima pravo i obvezu upravljati društvom, sukladno ugovoru.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za određeno vrijeme društvom potpuno ili djelomice upravlja jedan ili više članova, čime se ostali članovi u istoj mjeri odriču prava upravljanja.
- (3) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može svoje pravo upravljanja prenijeti na osobu koja nije član društva, samo uz suglasnost ostalih članova.
- (4) Ako svi članovi ili više članova imaju pravo upravljati društvom, svaki od njih ima pravo voditi poslovanje.
- (5) Ako se jedan od članova s pravom upravljanja protivi poduzimanju neke radnje ili izvršenju nekog posla, ostali članovi s pravom upravljanja nemaju pravo poduzeti radnju ili izvršiti posao.
- (6) Ako je ugovorom određeno da članovi društva ovlašteni za upravljanje mogu samo zajedno djelovati, svaka radnja i posao se može izvršiti samo uz suglasnost svih ovlaštenih članova.

Članak 81.
(Odlučivanje svih članova društva o određenim pitanjima)

Ukoliko je ugovorom određeno da o određenim pitanjima odlučuju svi članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, o tim se pitanjima odlučuje uz suglasnost svih članova društva.

Članak 82.
(Mogućnost odricanja prava na upravljanje)

Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može se pismenom izjavom, za određeno vrijeme, odreći prava na upravljanje i ostalim članovima, uz njihovu suglasnost, prepustiti pravo potpunog upravljanja.

Članak 83.
(Ovlast za upravljanje)

- (1) Ovlast za upravljanje društvom s neograničenom solidarnom odgovornošću dano jednom ili više članova može se opozvati uz suglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Nakon opoziva ovlasti, do postizanja novog sporazuma članova o ovlasti, članovi upravljaju društvom sukladno članku 80. stavak (1) ovoga zakona.

Članak 84.
(Dužnosti i prava članova)

- (1) Član s ovlastima za upravljanje društvom s neograničenom solidarnom odgovornošću dužan je ostale članove društva na njihov zahtjev obavijestiti o svim poslovima.
- (2) Svaki član društva ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva.

Članak 85.
(Zastupanje)

- (1) Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svaki član, ako ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Ako su ugovorom samo neki članovi ovlašteni zajedno ili pojedinačno zastupati društvo, ostali članovi ne mogu zastupati društvo.
- (3) Članovi ovlašteni da zajedno zastupaju društvo, mogu jednog od njih pismeno ovlastiti za izvršenje određenih poslova.
- (4) Svaki član društva neograničeno solidarno odgovara trećim osobama za obveze društva, osim ako treća osoba prilikom sklapanja pravnog posla s jednim od članova zna da taj član nije ovlašten zastupati društvo.

Članak 86.
(Dobit i gubitak)

Članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću sudjeluju u raspodjeli dobiti i pokriću gubitka u istovjetnim iznosima, ako ugovorom nije određeno drukčije.

Članak 87.

(Zabrana konkurentskog djelovanja)

Članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu obavljati druge poslove i djelatnosti i time stvarati imovinske obveze uz suglasnost svih ostalih članova, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Članak 88.

(Opseg odgovornosti članova)

- (1) Osoba koja pristupi društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću, odgovara i za obveze društva nastale prije njegovog pristupanja.
- (2) Član koji je izmirio obvezu društva nastalu prije njegovog pristupanja, ima pravo namirenja od ostalih članova za izmirenu obvezu društva i troškova koje je imao glede toga.
- (3) Član koji istupi iz društva koje nastavi poslovanje, odgovara samo za obveze društva nastale do dana upisa njegovog istupanja u registar društava.

Članak 89.

(Istupanje iz društva i pristupanje društvu)

- (1) Član društva s neograničenom solidarnom odgovornošću može istupiti iz društva.
- (2) Društvu može pristupiti novi član.
- (3) Istupanje člana iz društva i pristupanje društvu novog člana uređuje se ugovorom.
- (4) Član društva može svoja prava i obveze prenositi na treće osobe samo uz suglasnost svih ostalih članova društva.

Članak 90.

(Prestanak društva)

Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću prestaje, osim temelja i načina iz čl. 73. i 74. ovoga zakona, i u slučaju:

- 1) kada jedan član najkasnije šest mjeseci prije kraja kalendarske godine podnese pismenu obavijest o istupanju i raskidu ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, ako ugovorom nije određeno drukčije;
- 2) smrti člana, osim ako po ugovoru nasljednik umrlog postane novi član;
- 3) prestanka pravne osobe kao člana društva;
- 4) stečaja jednog od članova društva;
- 5) gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti jednog od članova društva;
- 6) odluke suda o prestanku društva.

Članak 91.

(Mogućnost izmjene ugovora i pravo namirenja udjela)

- (1) U slučajevima iz članka 90. toč. a), b), c), d) i e) ovoga zakona, ostali članovi društva s neograničenom solidarnom odgovornošću mogu izvršiti izmjene ugovora i nastaviti poslovanje.
- (2) Član čije je članstvo prestalo ili njegov nasljednik, odnosno pravni sljednik ima pravo namirenja udjela, koje se obračunava kao i udjel u ostatku imovine nakon likvidacije.

Članak 92.

(Nasljednici)

- (1) Ako društvo nastavi postojati nakon smrti jednog člana, nasljednik može postaviti pismeni zahtjev da ga naslijedi u društvu, najkasnije u roku 30 dana od dana pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.

- (2) Prihvatanjem članstva u društvu, nasljednik preuzima prava i obveze umrlog člana od dana njegove smrti.
- (3) Nasljednik umrloga člana koji nije prihvatio članstvo u društvu ima pravo tražiti od društva namirenje udjela, a kada ima više nasljednika, vlasnička prava preminulog člana u imovini društva dijele se među nasljednicima u omjeru utvrđenom oporukom ili sudskom odlukom o nasljeđivanju.
- (4) Nasljedniku koji je prihvatio članstvo u društvu izvršit će se kompenzacija razmjerna njegovom udjelu u nasljedstvu.
- (5) Nasljednici koji prihvate članstvo u društvu, postaju članovi s vlasničkim pravima razmjerno njihovom sudjelovanju u naslijeđenoj imovini umrloga člana.

Članak 93.
(Likvidacija)

- (1) U slučaju likvidacije društva s neograničenom solidarnom odgovornošću, članovi imaju pravo na razmjernan dio ostatka imovine društva nakon likvidacije.
- (2) Imovina društva nakon likvidacije dijeli se među članovima prvo do iznosa njihovih uplaćenih uloga, a zatim na istovjetne dijelove.
- (3) Ostatak imovine društva nakon likvidacije koji nije dovoljan za povrat uplaćenih uloga dijeli se među članovima razmjerno ulozima, ako ugovorom nije određeno drukčije.

III DIO TREĆI
KOMANDITNO DRUŠTVO

Članak 94.
(Pojam i osnivanje)

- (1) Društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (u daljnjem tekstu: komplementari), a jedan ili više članova odgovara za obveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u registar društava (u daljnjem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.
- (2) Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovoga zakona o društvima s neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovoga zakona nije propisano drukčije.
- (3) Komanditno društvo može se transformirati u komanditno društvo na dionice.

Članak 95.
(Osnivanje)

Komanditno društvo osniva se ugovorom, koji obvezatno sadrži:

- 1) tvrtku i sjedište društva;
- 2) ime, prezime i adresu prebivališta, odnosno tvrtku i sjedište članova;
- 3) određenje koji članovi su komplementari, a koji komanditori;
- 4) vrstu i iznos uloga svakoga člana;
- 5) djelatnost komanditnog društva.

Članak 96.
(Izmjene ugovora o osnivanju)

- (1) Za izmjene ugovora o osnivanju komanditnog društva potrebna je suglasnost svih članova.
- (2) Ugovorom se može odrediti da za prijenos vlasničkih prava komanditora na drugu osobu nije potrebna suglasnost svih članova.

Članak 97.
(Prijava za upis osnivanja)

Prijavu za upis osnivanja komanditnog društva u registar društava potpisuju svi članovi.

Članak 98.
(Upravljanje i zastupanje)

- (1) Poslovima komanditnog društva upravljaju komplementari.
- (2) Komanditor ima pravo uvida u poslovne knjige i isprave društva i godišnje financijsko izvješće.

Članak 99.
(Zastupanje)

Komanditno društvo zastupa svaki komplementar, ako ugovorom nije izričito određeno drukčije.

Članak 100.
(Komanditor)

(1) Komanditor može zastupati komanditno društvo samo na temelju posebne ovlasti dane uz suglasnost svih članova.

(2) Komanditor koji bez ovlasti zaključi ugovor u ime društva, odgovara za obveze iz toga ugovora kao komplementar.

Članak 101.
(Dobit)

(1) Dobit komanditnog društva dijeli se na dio za komplementare i dio za komanditore, u omjeru utvrđenom ugovorom.

(2) Dio dobiti namijenjen komplementarima dijeli se među njima na istovjetne dijelove.

(3) Dio dobiti namijenjen komanditorima dijeli se među njima razmjerno uplaćenim ulozima, ako ugovorom nije određeno drukčije.

Članak 102.
(Prestanak komanditnog društva)

Svi članovi komanditnog društva imaju pravo na razmjeran udjel u ostatku imovine društva nakon likvidacije.

Članak 103.
(Ostatak imovine)

(1) Ako je ostatak imovine nakon likvidacije komanditnog društva nedovoljan za povrat uplaćenih uloga, komanditori imaju pravo prvenstva na povrat uloga.

(2) Ostatak imovine nakon povrata uloga dijeli se među članovima društva po omjeru za raspodjelu dobiti.

(3) Ugovorom se može odrediti drukčiji način raspodjele ostatka imovine komanditnog društva nakon likvidacije.

Članak 104.
(Neprestajanje društva)

Komanditno društvo ne prestaje u slučaju smrti, gubitka ili ograničenja pravne sposobnosti ili prisilne prodaje i naplate iz imovine komanditora.

IV DIO ČETVRTI
DIONIČKO DRUŠTVO

POGLAVLJE ①
(OPĆE ODREDBE)

Članak 105.
(Opće odredbe)

(1) Dioničko društvo je društvo čiji je temeljni kapital podijeljen na dionice.

(2) Dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.

(3) Otvorena dionička društva su društva čije su dionice emitirane putem javne ponude i koja ispunjavaju jedan od slijedećih kriterija:

1) da se radi o bankama ili društvima za osiguranje ili

2) da imaju temeljni kapital najmanje u iznosu 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dioničara.

(4) Dionicama emitiranim putem javne ponude smatraju se dionice emitirane sukladno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira.

(5) Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica trećim osobama.

(6) Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni jedan od kriterija iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 106.
(Obveze dioničara)

Dioničko društvo ne odgovara za obveze dioničara.

POGLAVLJE ②
(OSNIVANJE)

Članak 107.
(Osnivači)

- (1) Dioničko društvo mogu osnovati jedan ili više osnivača.
- (2) Osnivači su obvezatno i dioničari dioničkog društva.

Članak 108.
(Osnivanje i osnivački akt)

- (1) Dioničko društvo osniva se ugovorom o osnivanju, koji obvezatno sadrži:
 - 1) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta osnivača;
 - 2) tvrtku i sjedište dioničkog društva;
 - 3) djelatnost;
 - 4) prava i obveze osnivača;
 - 5) iznos temeljnog kapitala;
 - 6) oznaku klase, ukupan broj i nominalnu vrijednost dionica;
 - 7) opis prava sadržanih u dionici;
 - 8) broj dionica koji upisuje svaki osnivač;
 - 9) postupak i rokove prodaje i banku kod koje se vrši uplata dionica;
 - 10) opis i procjenu vrijednosti uloga u stvarima i pravima;
 - 11) način naknade troškova osnivanja;
 - 12) posljedice neizvršavanja obveza osnivača;
 - 13) način rješavanja sporova između osnivača;
 - 14) ime i prezime osobe koja predstavlja dioničko društvo u postupku osnivanja.
- (2) Ugovor o osnivanju dioničkog društva mora biti potpisan od svih osnivača ili njihovih punomoćnika, a potpisi ovjereni sukladno zakonu.
- (3) Uz potpis punomoćnika prilaže se ovjereni pismeni ovlast.
- (4) Kada dioničko društvo osniva jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju dioničkog društva.

Članak 109.
(Otkup dionica prilikom osnivanja)

Prilikom osnivanja dioničkog društva, sve dionice mogu otkupiti osnivači (u daljnjem tekstu: simultano osnivanje), ili ugovoreni broj dionica otkupljuju osnivači, a preostale dionice kupuju druge osobe na temelju javnoga poziva za upis i uplatu (u daljnjem tekstu: sukcesivno osnivanje), sukladno zakonu kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Članak 110.
(Simultano osnivanje)

- (1) Upis dionica pri simultanom osnivanju dioničkog društva vrši se potpisom ugovora o osnivanju od strane osnivača.
- (2) Uplata dionica vrši se na temelju rješenja Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Komisija) kojim se utvrđuje uspješna emisija dionica.
- (3) Uplata dionica je bezuvjetna.

Članak 111.
(Sukcesivno osnivanje)

Ugovor o sukcesivnom osnivanju dioničkog društva, uz elemente iz članka 108. ovoga zakona, obvezatno sadrži i:

- 1) mjesto, vrijeme i način upisa dionica;
- 2) mjesto, vrijeme i način uplate dionica;
- 3) vrstu uloga kojim se mogu platiti dionice;
- 4) postupak kada upisani iznos premašuje iznos objavljen u javnoj ponudi;
- 5) način određivanja cijene dionica po okončanju upisa;
- 6) način sazivanja osnivačke skupštine dioničkog društva.

Članak 112.

(Zahtjev za odobravanje javne ponude dionica)

- (1) Osnivači podnose Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica, uz koji su dužni dostaviti:
 - 1) ugovor o osnivanju;
 - 2) prijedlog statuta dioničkog društva;
 - 3) prijedlog prospekta, sukladno zakonu kojim se uređuju emisija i promet vrijednosnih papira;
 - 4) ugovor zaključen između osnivača i Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Registar);
 - 5) ugovor zaključen između osnivača i banke o otvaranju privremenog računa za deponiranje uplata dionica.
1. O zahtjevu iz stavka (1) ovoga članka Komisija donosi rješenje u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Članak 113.

(Rješenje o odobrenju javne ponude dionica)

- (1) Nakon dobijanja rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica, osnivači su obvezni objaviti javni poziv za upis i uplatu dionica, sukladno Zakonu o tržištu vrijednosnih papira.
- (2) Rok za upis dionica ne može biti dulji od 90 dana od dana objave javnog poziva.
- (3) Upis dionica vrši se potpisivanjem izjave o upisu, sukladno zakonu i propisima Komisije.

Članak 114.

(Izvešće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica)

- (1) Osnivači su obvezni objaviti izvešće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih dionica, najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, u roku osam dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.
- (2) Izvešće iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži:
 - 1) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta upisnika dionica;
 - 2) klasu, broj i nominalnu vrijednost upisanih dionica;
 - 3) podatke o načinu i roku plaćanja upisanih dionica;
 - 4) iznos uplaćen pri upisu dionica;
 - 5) popis i procijenjenu vrijednost stvari i prava kojima su plaćene upisane dionice;
 - 6) cijenu dionice prilikom emisije.

Članak 115.

(Izvršenje uplate dionica)

- (1) Za izvršene uplate upisanih dionica po cijeni nakon emisije osnivači su dužni izdati pismenu privremenu potvrdu, koja obvezatno sadrži klasu, broj, nominalnu vrijednost i cijenu upisanih dionica nakon emisije.
- (2) Osnivači ne mogu raspolagati izvršenim uplatama dionica.
- (3) Dioničko društvo raspolaže novčanim uplatama i unesenim stvarima i pravima nakon upisa društva u registar društava.
- (4) Naknade i drugi troškovi osnivanja ne mogu se isplaćivati na teret temeljnog kapitala.

Članak 116.

(Izvešće o neuspjelom osnivanju)

(1) Ako sve dionice iz članka 114. stavka (2) točka b) ovoga zakona nisu upisane u objavljenom roku, osnivači i drugi upisnici mogu upisati preostale dionice, najkasnije 15 dana nakon proteka objavljenog roka za upis.

(2) Ako osnivači i drugi upisnici ne upišu sve dionice, osnivanje dioničkog društva nije uspjelo.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, osnivači su dužni izvješće o neuspjelom osnivanju dioničkog društva, s podacima i načinu i roku povrata izvršenih uplata, objaviti na način objave prospekta, i najkasnije u roku 15 dana od proteka roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 117.

(Osnivačka skupština)

(1) Osnivači su dužni sazvati osnivačku skupštinu dioničkog društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema rješenja Komisije kojim se utvrđuje da je emisija dionica uspjela.

(2) Osnivačka skupština se saziva pisanim pozivom svakom upisniku dionica sukladno ovom zakonu.

(3) Ukoliko osnivačka skupština nije sazvana u roku iz stavka (1) ovoga članka, upis dionica postaje ništavan i smatra se da dioničko društvo nije osnovano.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, osnivači su dužni objaviti izvješće sukladno članku 116. stavku (3) ovoga zakona.

Članak 118.

(Ostale mogućnosti i dužnosti osnivačke skupštine)

(1) Osnivačka skupština može odlučivati ukoliko na njoj sudjeluju, osobno ili putem punomoćnika, dioničari s više od polovice ukupnog broja dionica s pravom glasa.

(2) Osnivačku skupštinu društva otvara i njom predsjedava do izbora predsjednika skupštine osnivač s najvećim brojem upisanih dionica.

(3) Ukoliko po isteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, osnivačka skupština se odgađa.

(4) Osnivači su dužni u roku tri dana ponovno sazvati skupštinu na način iz članka 117. stavak (2) ovoga zakona.

(5) U slučaju ponovnog sazivanja, osnivačka skupština može odlučivati ukoliko je zastupljeno više od jedne trećine ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 119.

(Ovlasti osnivačke skupštine)

Osnivačka skupština:

- 1) usvaja izvješće o osnivanju;
- 2) usvaja statut društva;
- 3) bira predsjednika skupštine;
- 4) imenuje članove nadzornog odbora;
- 5) potvrđuje vrijednost uloga u stvarima i pravima i utvrđuje broj dionica emitiranih na tom temelju.

Članak 120.

(Izvješće o osnivanju)

Izvješće o osnivanju dioničkog društva obvezatno sadrži:

- 1) broj upisanih dionica;
- 2) nominalnu vrijednost i cijenu po kojoj su dionice upisane;
- 3) uplate za upisane dionice izvršene prije održavanja osnivačke skupštine;
- 4) popis i procijenjenu vrijednost svakog uloga u stvarima i pravima;
- 5) podatke o upisnicima isključenim sukladno članku 137. ovoga zakona.

Članak 121.

(Statut)

Statut dioničkog društva obvezatno sadrži:

- 1) tvrtku, sjedište i djelatnost;

- 2) iznos temeljnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 3) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- 4) način povećanja i smanjivanja temeljnog kapitala;
- 5) način formiranja i korištenja fonda pričuva;
- 6) način podjele dobiti i isplate dividende;
- 7) način pokrića gubitka;
- 8) broj glasova po klasi dionica;
- 9) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i ovlasti odbora;
- 10) sastav, način imenovanja i razrješenja i ovlasti nadzornog odbora i uprave društva;
- 11) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;
- 12) prestanak društva;
- 13) postupak izmjena i dopuna statuta;
- 14) druge elemente propisane ovim zakonom.

Članak 122.

(Upis u Registar emitenata)

(1) Nakon održane osnivačke skupštine, u slučaju simultanog ili sukcesivnog osnivanja, uprava dioničkog društva dužna je podnijeti zahtjev za upis u Registar emitenata vrijednosnih papira kod Komisije (u daljnjem tekstu: Registar emitenata), najkasnije u roku 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.

(2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, dostavlja se:

- 1) zapisnik osnivačke skupštine;
- 2) dokaz o uplati ukupnog iznosa upisanih dionica po cijeni nakon emisije;
- 3) odluka o usvajanju statuta, statut društva;
- 4) odluke o izboru članova nadzornog odbora i uprave.

(3) Podatci upisani u Registar emitenata smatraju se javno dostupnim.

Članak 123.

(Nevažeće dionice)

(1) Dionice za koje dospjele uplate nisu izvršene i koje prije upisa u Registar emitenata nisu preuzeli i uplatili osnivači ili drugi upisnici, osnivači su dužni proglasiti nevažećim.

(2) Osnivači su dužni pismeno obavijestiti Komisiju o proglašenju dionica nevažećim u slučaju iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 124.

(Prijave za upis dioničkog društva)

Na temelju rješenja Komisije o upisu u Registar emitenata, uprava dioničkog društva podnosi prijavu za upis dioničkog društva u Registar društava.

POGLAVLJE ③

(TEMELJNI KAPITAL)

Članak 125.

(Temeljni kapital prilikom osnivanja)

(1) Temeljni kapital dioničkog društva iznosi najmanje 50.000,00 KM.

(2) Nominalna vrijednost dionice ne može biti manja od 1,00 KM.

Članak 126.

(Ukupni uloženi prilikom osnivanja)

Ako se temeljni kapital prilikom osnivanja dioničkog društva, osim uložima u novcu, osigurava i uložima u stvarima i pravima, ukupni uloženi u novcu ne mogu biti manji od iznosa iz članka 125. stavka (1) ovoga zakona.

Članak 127.

(Sukcesivno osnivanje)

(1) Pri sukcesivnom osnivanju, nakon upisa dionica do iznosa temeljnog kapitala iz javnog poziva za upis i uplatu dionica, osnivači su dužni odbiti daljnji upis dionica, ako je to utvrđeno ugovorom o osnivanju.

(2) Od dana donošenja odluke iz stavka (1) ovoga članka, osnivači su neograničeno solidarno odgovorni za povrat sredstava uplaćenih iznad iznosa temeljnog kapitala, s kamatom obračunatom po kamatnoj stopi na depozite po viđenju kod banke kod koje je vršena uplata dionica.

Članak 128. (Cijena dionice)

(1) Cijena dionice prilikom emisije ne može biti niža od njezine nominalne vrijednosti.

(2) Razlika cijene dionice prilikom emisije iznad njezine nominalne vrijednosti čini dioničku premiju.

Članak 129. (Povećanje temeljnog kapitala)

(1) Povećanje temeljnog kapitala vrši se na temelju odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupština dioničkog društva dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

(2) Iznimno za iznos investicijskih ulaganja po zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši sve ugovorom preuzete obveze, može se povećati temeljni kapital društva, sukladno odredbama ovoga zakona i Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Članak 130. (Drugi načini povećanja temeljnog kapitala)

(1) Nadzorni odbor dioničkog društva može statutom ili odlukom skupštine biti ovlašten za donošenje odluke o povećanju temeljnog kapitala, i to:

- 1) emisijom novih dionica;
- 2) iz fonda pričuva iznad iznosa iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona;
- 3) emisijom dionica za uposlene iz dobiti;
- 4) pretvaranjem potraživanja vjerovnika u temeljni kapital dužnika sukladno Zakonu o financijskom konsolidiranju gospodarskih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) U slučajevima iz stavka (1) toč. a) i b) ovoga članka povećanje temeljnog kapitala može se izvršiti najviše do jedne trećine iznosa temeljnog kapitala na dan donošenja odluke.

(3) Ovlašt iz statuta ili odluka skupštine iz stavka (1) ovoga članka važi najdulje pet godina i obvezatno sadrži način procjene stvari i prava čijim se unosom uplaćuju nove dionice.

Članak 131. (Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz članka 129. i odluka iz članka 130. ovoga zakona o povećanju temeljnog kapitala dioničkog društva obvezatno sadrži:

- 1) razloge, opseg i način povećanja;
- 2) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja temeljnog kapitala;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- 4) rok za upis i cijenu dionica prilikom emisije ili način njezinog određivanja;
- 5) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;
- 6) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje dionica nove emisije;
- 7) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Članak 132. (Rješenje o upisu u Registar emitenata)

- (1) Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala upisuje se u Registar emitenata.
- (2) Rješenje o upisu u Registar izdaje se u roku 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.
- (3) Povećanje i smanjenje temeljnog kapitala društva postaje pravno valjano upisom te promjene u Registar emitenata.

Članak 133.
(Uplata dionica)

- (1) Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u obrocima, u roku koji ne može biti dulji od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspeloj emisiji dionica.
- (2) Uplaćenim obrocima prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.
- (3) Plaćanje dionica ne može se vršiti prijebom potraživanja prema dioničkom društvu.
- (4) Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih dionica.
- (5) U postupku restrukturiranja ili financijskog konsolidiranja društva, dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Članak 134.
(Oslobađanje obveze plaćanja upisanih dionica)

Upisnik se može osloboditi obveze plaćanja upisanih dionica samo u slučaju smanjenja temeljnog kapitala društva prije proteka roka za uplatu dionica u obrocima, i to razmjerno smanjenju.

Članak 135.
(Privremene pismene potvrde)

Za uplate nominalne vrijednosti dionica i dioničke premije, dioničko društvo dužno je izdati privremenu pismenu potvrdu (u daljnjem tekstu: privremenica), koja važi do uplate pune cijene dionice i obvezatno sadrži:

- 1) oznaku "privremenica";
- 2) tvrtku i adresu sjedišta dioničkog društva;
- 3) iznos temeljnog kapitala;
- 4) ime i prezime ili tvrtku vlasnika privremenice;
- 5) klasu i broj dionica za koje je izdana privremenica;
- 6) broj i nominalni iznos upisanih dionica koje nisu uplaćene u cijelosti;
- 7) uplaćeni iznos cijene dionice prilikom emisije;
- 8) rok za plaćanje ukupnog iznosa upisanih dionica;
- 9) datum izdavanja privremenice, s potpisom ovlaštene osobe.

Članak 136.
(Prijenos privremenice)

Prijenos privremenice vrši se indosiranjem.

Članak 137.
(Isključenje)

- (1) Upisnika dionica koji ne plati punu cijenu dionica prilikom emisije u roku utvrđenom odlukom o emisiji, nadzorni odbor će isključiti iz dioničkog društva odlukom, koju je društvo dužno odmah upisati u knjigu dioničara, javno objaviti i preporučenom poštom dostaviti upisniku.
- (2) Upisnik dionica iz stavka (1) ovoga članka dužan je dioničkom društvu vratiti privremenicu, najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke o isključenju iz dioničkog društva, a u protivnom nadzorni odbor će ju objaviti nevažećom na način za sazivanje skupštine utvrđen ovim zakonom i statutom dioničkog društva.

Članak 138.

(Nova privremenica)

(1) Nadzorni odbor će, umjesto privremenice proglašene nevažećom, izdati novu privremenicu ili emitirati dionice drugoj osobi, sukladno odluci skupštine dioničkog društva.

(2) Iz prihoda od novih privremenica i dionica iz stavka (1) ovoga članka izmiruje se dionička premija, kamate na zaostale uplate i troškovi objave odluke i obavješćivanja isključenog dioničara, a ostatak se isplaćuje isključenom dioničaru, do iznosa izvršenih uplata za nominalnu vrijednost dionica.

Članak 139.

(Emisija novih dionica)

(1) Temeljni kapital može se povećati emisijom novih dionica samo ako su dionice ranijih emisija uplaćene u cjelini.

(2) Odredba stavka (1) ovoga članka ne primjenjuje se ako se dionice nove emisije plaćaju isključivo unosom stvari i prava u dioničko društvo.

Članak 140.

(Odluka o povećanju temeljnog kapitala)

Odluka o povećanju temeljnog kapitala emisijom novih dionica obvezatno sadrži:

- 1) iznos povećanja temeljnog kapitala;
- 2) mogućnost upisa dionica i način utvrđivanja iznosa upisanog iznad povećanja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom;
- 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 4) u slučaju emisije dionica nove klase prava sadržana u dionici nove klase;
- 5) mjesto i rok upisa dionica;
- 6) pravo preče kupnje, način, mjesto i rok upisa dionica na temelju tog prava;
- 7) cijenu ili način određivanja cijene dionice prilikom emisije, koja mora biti ista za sve upisnike;
- 8) naziv banke depozitara kod koje upisnik plaća dionice;
- 9) u slučaju emisije putem zatvorene prodaje u kojoj je predviđeno plaćanje dionica prijenosom stvari ili prava, opis, način procjene i procijenjenu vrijednost stvari ili prava, kojima se plaćaju dionice, omjer njihove zamjene za dionice i mjesto, način i rok za predaju stvari ili prijenos prava kojima se plaćaju dionice.

Članak 141.

(Javna ponuda)

(1) Povećanje temeljnog kapitala emisijom novih dionica obavlja se putem javne ponude, ako odlukom nije izričito drukčije utvrđeno.

(2) Dioničko društvo dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za odobravanje javne ponude dionica sukladno zakonu koji regulira tržište vrijednosnih papira.

(3) Upis dionica nove emisije vrši se na temelju rješenja Komisije o odobrenju javne ponude dionica i objavljenog javnog poziva za upis i uplatu dionica, ili prijave zatvorene prodaje, sukladno odredbama ovoga i zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira.

Članak 142.

(Uplata dionica nove emisije)

Uplata dionica nove emisije vrši se u rokovima utvrđenim odlukom, s tim da prije upisa povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata mora biti plaćen iznos dioničke premije u cjelini i najmanje 30% nominalne vrijednosti dionica, a stvari i prava kojim se plaćaju dionice moraju biti u cjelini uneseni u društvo.

Članak 143.

(Dividenda)

Pravo na dividendu na temelju novih dionica stječe se za godinu u kojoj je temeljni kapital povećan, ako statutom dioničkog društva nije drukčije utvrđeno ili datum isplate dividende nije unaprijed određen.

Članak 144.

(Povećanje temeljnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti dionica)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala povećanjem nominalne vrijednosti emitiranih dionica može se vršiti samo na teret fonda pričuva, i to za iznos iznad obvezatne visine fonda pričuva utvrđene odredbama ovoga zakona.
- (2) Dioničari snose troškove povećanja nominalne vrijednosti dionica.

Članak 145.

(Besplatne nove dionice)

- (1) Dioničko društvo može, umjesto povećanja nominalne vrijednosti postojećih dionica, emitirati besplatne nove dionice.
- (2) Besplatne dionice sadrže prava koja sadrže obične dionice.

Članak 146.

(Prijava povećanja nominalne vrijednosti i emisija besplatnih dionica)

Dioničko društvo dužno je prijaviti Registru povećanje nominalne vrijednosti dionica ili emisiju besplatnih dionica odmah, a najkasnije u roku tri dana od dana dobijanja rješenja Komisije.

Članak 147.

(Uvjetno povećanje temeljnog kapitala)

- (1) Odluku o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala skupština dioničkog društva donosi u slučaju:
 - 1) emisije zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom preče kupnje, u opsegu prava koja proizilaze iz ovih obveznica;
 - 2) spajanja i pripajanja više dioničkih društava;
 - 3) upisa novih dionica od strane uposlenika, sukladno planu raspodjele dobiti dioničkog društva.
- (2) Uvjetno povećanje temeljnog kapitala može iznositi više od 50% iznosa temeljnog kapitala upisanog u Registar emitenata na dan donošenja odluke iz stavka (1) ovoga članka, samo ako je ta odluka donesena dvotrećinskom većinom ukupnog broja zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

Članak 148.

(Odluka o uvjetnom povećanju)

- (1) Odluka iz članka 147. stavka (1) ovoga zakona obvezatno sadrži:
 - 1) iznos i razloge uvjetnog povećanja temeljnog kapitala;
 - 2) naznaku da se radi o uvjetnom povećanju na temelju prava zamjene ili prava preče kupnje, ili upisu dionica od strane uposlenika;
 - 3) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica koje se mogu emitirati na temelju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala.
- (2) Odlukom o uvjetnom povećanju temeljnog kapitala utvrđuje se rok za emisiju novih dionica na tom temelju, koji ne može biti dulji od pet godina od dana donošenja odluke.

Članak 149.

(Zahtjev za odobrenje uvjetnog povećanja temeljnog kapitala)

- (1) Dioničko društvo dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za odobrenje uvjetnog povećanja temeljnog kapitala najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 147. stavka (1) ovoga zakona.
- (2) Upis zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom preče kupnje može se vršiti nakon dobijanja rješenja Komisije i objave javnog poziva za upis i uplatu.

Članak 150.

(Pravo na zamjenu i pravo preče kupnje)

- (1) Pravo na zamjenu ostvaruje se pismenim zahtjevom dioničkom društvu za zamjenu obveznica u dionice.
- (2) Pravo preče kupnje ostvaruje se upisom dionica.
- (3) Upis dionica na temelju prava preče kupnje obavlja se sukladno odredbama čl. 139., 140., 141. i 142. ovoga zakona.

Članak 151.

(Zahtjev za upis ostvarenog povećanja temeljnog kapitala)

Nakon proteka roka iz članka 148. stavka (2) ovoga zakona, nadzorni odbor je dužan podnijeti zahtjev za upis ostvarenog povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 152.

(Povećanje iz vlastitih sredstava)

Nakon usvajanja godišnjeg financijskog izvješća potvrđenog s izvješćem revizije i izvršenog obvezatnog izdvajanja u fond pričuva, skupština može donijeti odluku da dio dobiti koristi za povećanje temeljnog kapitala.

Članak 153.

(Odluka o korištenju dijela dobiti)

Odluka iz članka 152. ovoga zakona obvezatno sadrži iznos povećanja temeljnog kapitala i određenje vrši li se povećanje povećanjem nominalne vrijednosti dionica ili emisijom novih dionica.

Članak 154.

(Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava iz fonda pričuva)

(1) Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava može se vršiti samo iz fonda pričuva, za iznos iznad obvezatne visine fonda pričuva utvrđene odredbama ovoga zakona.

(2) Dio fonda pričuva namijenjen za naknadu gubitka ne može se koristiti za povećanje temeljnog kapitala dioničkog društva iz vlastitih sredstava.

Članak 155.

(Raspoređivanje povećanja temeljnog kapitala)

Povećanje temeljnog kapitala iz vlastitih sredstava raspoređuje se na sve dionice razmjerno nominalnoj vrijednosti.

Članak 156.

(Promjena nominalne vrijednosti dionica)

Promjena nominalne vrijednosti dionica upisuje se kod Registra, na temelju prijave dioničkog društva i izvoda iz Registra emitenata.

Članak 157.

(Integrirano povećanje)

(1) Dioničko društvo dužno je prilikom povećanja temeljnog kapitala, iz vlastitih izvora platiti dio cijene dionica nakon emisije u slučaju kada dionice u prometu na burzi ili drugom uređenom javnom tržištu na dan donošenja odluke imaju cijenu nižu od nominalne vrijednosti, ili se povećanje temeljnog kapitala vrši upisom dionica uposlenika.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka uplata dionica vrši se isključivo u novcu.

Članak 158.

(Odluka o povećanju temeljnog kapitala)

Odluka o povećanju temeljnog kapitala sukladno članku 157. ovoga zakona obvezatno sadrži:

- 1) iznos povećanja temeljnog kapitala;
- 2) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- 3) podatke iz članka 140. ovoga zakona;
- 4) način prodaje dionica koje nisu upisane na temelju prava preče kupnje;
- 5) mjesto i rok upisa dionica za dioničare bez prava preče kupnje, cijenu dionica prilikom emisije ili način njezinog određivanja;
- 6) naziv banke kod koje upisnik plaća dionice nakon emisije;
- 7) opis prava sadržanih u dionicama nove klase;
- 8) mogućnost upisa dionica iznad iznosa utvrđenog odlukom o integriranom povećanju;

9) dio cijene dionice prilikom emisije koji plaća društvo i izvor sredstava.

Članak 159.
(Upisnici dionica)

Upisnici dionica emitiranih na temelju integriranog povećanja dužni su najmanje 50% cijene dionice uplatiti prije upisa povećanja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 160.
(Primjena na integrirano povećanje temeljnog kapitala)

Na integrirano povećanje temeljnog kapitala primjenjuju se odredbe članka 139. stavak (1), čl. 140. i 152. i članka 154. stavak (2) ovoga zakona.

Članak 161.
(Smanjenje temeljnog kapitala)

(1) Smanjenje temeljnog kapitala vrši se na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.

(2) Odluka o smanjenju temeljnog kapitala donosi se odvojenim glasovanjem za svaku klasu dionica i objavljuje se najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, dva puta u roku 30 dana od dana donošenja.

(3) Temeljni kapital ne može se smanjiti ispod iznosa utvrđenog u članku 125. stavak (1) ovoga zakona.

(4) Smanjenje temeljnog kapitala ne smije utjecati na izvršavanje obveza prema vjerovnicima dioničkog društva.

Članak 162.
(Odluka o smanjenju temeljnog kapitala)

(1) Odluka iz članka 161. ovoga zakona obvezatno sadrži:

- 1) iznos i razlog smanjenja temeljnog kapitala;
- 2) način smanjenja temeljnog kapitala;
- 3) način povlačenja dionica, cijenu povučene dionice ili način njezinog određivanja.

(2) Smanjivanje temeljnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti samo ako je mogućnost povlačenja predviđena statutom dioničkog društva ili odlukom o emisiji dionica.

(3) Povlačenje dionica vrši se kupovinom na burzi i drugim uređenim javnim tržištima ili ponudom dioničarima, sukladno statutu društva i odluci skupštine o smanjenju temeljnog kapitala.

Članak 163.
(Zahtjev za smanjenje temeljnog kapitala)

(1) Dioničko društvo dužno je podnijeti zahtjev Komisiji za odobravanje smanjenja temeljnog kapitala, najkasnije u roku 30 dana od dana donošenja odluke iz članka 161. stavka (1) ovoga zakona.

(2) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu i upisati smanjenje temeljnog kapitala u Registar emitenata u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, osim u slučaju iz članka 170. ovoga zakona.

(3) Prije upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, dioničko društvo ne može vršiti isplate na temelju smanjenja temeljnog kapitala ili odustati od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena.

Članak 164.
(Dioničko društvo i vjerovnici)

(1) Dioničko društvo dužno je obavijestiti vjerovnike o smanjenju temeljnog kapitala u roku 30 dana od dana upisa odluke u Registar emitenata, osobno ili putem sredstava javnog informiranja.

(2) Vjerovnici mogu zahtijevati osiguranje potraživanja, u roku 90 dana od dana prijema obavijesti iz stavka (1) ovoga članka ili 90 dana od dana druge objave odluke iz članka 161. stavka (1) ovoga zakona.

(3) Ako vjerovnici i dioničko društvo ne postignu dogovor o osiguranju potraživanja, vjerovnici mogu pokrenuti postupak kod suda.

Članak 165.
(Smanjenje temeljnog kapitala i revizorsko izvješće)

(1) Odredbe članka 164. ovoga zakona ne primjenjuju se ako:

- 1) društvo Komisiji podnese izvješće revizora s dokazima, kojim se utvrđuje da društvo nema vjerovnika;
- 2) se smanjenje temeljnog kapitala vrši radi naknade gubitka ili
- 3) se najviše 10% temeljnog kapitala prenosi u fond pričuva za pokriće budućih gubitaka.

(2) Revizor koji u izvješću iz stavka (1) ovoga članka navede nepotpune i netočne podatke odgovoran je vjerovnicima za obveze dioničkoga društva sa stanjem na dan podnošenja izvješća i do iznosa smanjenja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine.

(3) Dioničko društvo ne može vršiti otkup dionica u slučaju smanjenja temeljnog kapitala sukladno stavku (1) toč. b) i c) ovoga članka.

Članak 166.

(Zahtjev za upis u Registar emitenata)

(4) Dioničko društvo dužno je, nakon proteka roka iz članka 164. stavka (2) ovoga zakona podnijeti Komisiji zahtjev za upis u Registar emitenata.

(5) Komisija će upisati smanjenje temeljnog kapitala u Registar emitenata samo ako je odluka skupštine o smanjenju temeljnog kapitala objavljena sukladno članku 161. stavku (2) ovoga zakona i ako društvo podnese izvješće revizora iz članka 165. ovoga zakona ili dokaz o sporazumu s vjerovnicima o osiguranju njihovih potraživanja.

Članak 167.

(Postupak smanjenja temeljnog kapitala)

(1) Smanjenje temeljnog kapitala vrši se, prvo, povlačenjem vlastitih dionica koje drži društvo na dan donošenja odluke, a zatim, odustajanjem od emisije dionica koje nisu u cjelini uplaćene do dana donošenja odluke o smanjenju temeljnog kapitala.

(2) Ukoliko mogućnosti za smanjenje temeljnog kapitala sukladno stavku (1) ovoga članka ne postoje ili se njihovim korištenjem ne dostiže iznos smanjenja temeljnog kapitala utvrđen odlukom, smanjenje temeljnog kapitala do ukupnog iznosa utvrđenog odlukom vrši se smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica koje drže dioničari, do najnižeg iznosa utvrđenog člankom 125. stavak (2) ovoga zakona, ili otkupom i povlačenjem dionica koje drže dioničari.

Članak 168.

(Smanjenje temeljnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica)

Smanjenje temeljnog kapitala smanjivanjem nominalne vrijednosti dionica primjenjuje se na sve dionice.

Članak 169.

(Obustava prometa dionica)

Dioničko društvo dužno je prijaviti Registru upis obustave prometa dionica koje su predmet povlačenja, odmah po donošenju odluke, a najkasnije u roku tri dana.

Članak 170.

(Povučene dionice)

(1) Povlačenje dionica mora se okončati najkasnije u roku deset dana od dana podnošenja prijave iz članka 169. ovoga zakona.

(2) Dioničko društvo dužno je isplatiti povučene dionice najkasnije u roku 90 dana od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 171.

(Rezultati povlačenja dionica)

Dioničko društvo dužno je o rezultatima povlačenja dionica pismeno obavijestiti Komisiju, u roku osam dana od okončanja povlačenja.

Članak 172.

(Opoziv povučenih dionica)

(1) Dioničko društvo dužno je, odmah nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica i opoziv obustave prometa dionica koje nisu otkupljene.

(2) Uz prijavu iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se i izvod iz Registra emitenata o upisu smanjenja temeljnog kapitala.

Članak 173.

(Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica)

Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica može se vršiti na temelju javne ponude dioničarima za otkup dionica, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje emisija i promet vrijednosnih papira i statuta dioničkog društva.

Članak 174.

(Javna ponuda)

Javna ponuda iz članka 173. ovoga zakona obvezatno sadrži naznaku otkupljuju li se sve ponuđene dionice ili do određenog iznosa, i snose li dioničari troškove povlačenja.

Članak 175.

(Dužnost skupštine dioničkog društva)

Ako zbroj nominalne vrijednosti dionica iz članka 174. ovoga zakona ne dosegne iznos smanjenja temeljnog kapitala utvrđenog odlukom skupštine dioničkog društva, skupština dioničkog društva dužna je donijeti odluku kojom utvrđuje smanjenje temeljnog kapitala za iznos otkupljenih dionica.

Članak 176.

(Rezultati povlačenja dionica)

(1) Dioničko društvo dužno je o rezultatima povlačenja dionica na temelju javne ponude pismeno izvijestiti Komisiju, u roku osam dana od okončanja povlačenja.

(2) Dioničko društvo dužno je odmah nakon upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv povučenih dionica.

Članak 177.

(Druge vrste smanjenja temeljnog kapitala)

Smanjenje temeljnog kapitala može se vršiti odustajanjem od emisije dionica, do iznosa nominalne vrijednosti dionica koji nije plaćen.

Članak 178.

(Istodobno povećanje i smanjenje temeljnog kapitala)

Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o povećanju istodobno s odlukom o smanjenju temeljnog kapitala, ako se temeljni kapital smanjuje odustajanjem od emisije dionica koje nisu uplaćene i radi naknade gubitka ili prijenosa temeljnog kapitala u fond pričuva za pokriće budućih gubitaka.

Članak 179.

(Mogućnost povećanja temeljnog kapitala)

Društvo može na temelju odluke skupštine iz članka 178. ovoga zakona povećati temeljni kapital samo nakon izvršenog upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.

Članak 180.

(Fond pričuva)

(1) Dioničko društvo obvezatno je imati fond pričuva.

- 1) Fond pričuva obrazuje se iz dobiti i drugih izvora, sukladno ovom zakonu i drugim propisima.
- 2) Fond pričuva iznosi najmanje 25% temeljnog kapitala dioničkog društva.

- 3) Uplate na temelju zamjene običnih za prioritetne dionice iz članka 190. stavak (2) ovoga zakona i na temelju razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 192. i 193. ovoga zakona obvezatno se izdvajaju u fond pričuva bez obzira na njegovu visinu.

Članak 181.
(Izdvajanje)

- (1) U fond pričuva izdvaja se najmanje 10% godišnjeg iznosa neto-dobiti sve dok fond pričuva ne dosegne iznos iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona.
- (2) Ukoliko izdvajanjima iz stavka (1) ovoga članka fond pričuva ne dosegne visinu iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona do kraja pete poslovne godine, po godišnjem obračunu za petu i naredne poslovne godine dioničko društvo će povećati izdvajanja za ove namjene na 20% godišnjega iznosa neto-dobiti, sve dok fond pričuva ne dosegne iznos iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona.

Članak 182.
(Korištenje fonda pričuva)

- (1) Fond pričuva koristi se za pokriće gubitka i drugih nepredviđenih troškova u poslovanju dioničkog društva.
- (2) U slučaju smanjivanja vrijednosti fonda pričuva ispod 25% iznosa temeljnog kapitala, dioničko društvo dužno je vršiti izdvajanja sukladno odredbama članka 181. stavak (2) ovoga zakona.
- (3) Fond pričuva iznad iznosa utvrđenog u članku 180. stavak (3) ovoga zakona može se koristiti i za:
 - 1) dopunu dividendi, najviše do 5% temeljnog kapitala;
 - 2) povećanje nominalne vrijednosti dionica sukladno članku 144. ovoga zakona;
 - 3) emisiju besplatnih dionica u slučaju iz članka 145. ovoga zakona.

Članak 183.
(Iskazivanje vrijednosti)

Dioničko društvo koje je vrijednosne papire u svojoj imovini u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskazalo u vrijednosti većoj nego u prethodnom obračunu, dužno je ovu razliku iskazati kao posebnu pričuvu za pokriće budućih razlika tečaja vrijednosnih papira.

Članak 184.
(Pričuve)

- (1) Dioničko društvo može izdvajati i posebne pričuve za potrebe uposlenika, koje se vode na odvojenom računu.
- (2) Način izdvajanja i korištenja pričuva iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se statutom dioničkog društva.
- (3) U upravljanju ovim pričuvama mogu sudjelovati i uposlenici, na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili odlukom skupštine dioničkog društva.

Članak 185.
(Gubitak)

- (1) Kada dioničko društvo u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskaže gubitak u iznosu većem od zbroja trećine temeljnog kapitala i fonda pričuva iz članka 180. ovoga zakona, ili kada nastanu okolnosti koje ukazuju da je vrijednost imovine dioničkog društva manja ili bi do kraja godine mogla biti manja od iznosa obveza, nadzorni odbor dužan je sazvati skupštinu dioničkog društva.
- (2) Na temelju izvješća nadzornog odbora, koji uključuje bilancu stanja i bilancu uspjeha s izvješćem revizije, skupština donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji dioničkog društva.

POGLAVLJE ④
(DIONICE I DIONIČARI)

Članak 186.

(Dionice)

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizirane, nedjeljive i glase na ime.
- (2) Dionice su neograničeno prenosive, osim u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva sukladno zakonu.
- (3) Dionica sadrži prava na sudjelovanje u:
 - 1) upravljanju dioničkim društvom;
 - 2) raspodjeli dobiti;
 - 3) diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije dioničkog društva.

Članak 187.

(Klase dionica)

- (1) Dioničko društvo može emitirati dionice različitih klasa.
 - 1) Dionice iste klase imaju istu nominalnu vrijednost i sadrže ista prava.
 - 2) Dionice, osim običnih dionica, sadrže oznaku klase.

Članak 188.

(Zaključenje ugovora s Registrom)

- (1) Dioničko društvo je dužno, sukladno posebnom zakonu i propisu Komisije, zaključiti ugovor s Registrom i dostaviti Registru podatke o dionicama i dioničarima, u roku 30 dana od dana upisa u Registar emitenata.
- (2) Registar uspostavlja listu dioničara i registrira promjene vlasništva na dionicama dioničkog društva (u daljnjem tekstu: Lista dioničara).

Članak 189.

(Dioničar)

- (1) Dioničar ima pravo sudjelovati u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva.
- (2) Dioničar ima pravo na jedan glas za svaku običnu dionicu.
- (3) Društvo ne može izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioničar ne može glasovati o odlukama koje se odnose na njegove postupke, odgovornost i potraživanja dioničkog društva od njega.

Članak 190.

(Obveze dioničara)

- (1) Dioničar je dužan uplatiti cijenu dionice prilikom emisije, u iznosu, na način i u roku utvrđenom odlukom o emisiji.
- (2) Dioničko društvo može od dioničara zahtijevati doplatu za običnu dionicu prilikom njezine konverzije u prioritetnu dionicu, sukladno odluci o konverziji.

Članak 191.

(Privremenice)

- (1) Uprava dioničkog društva dužna je pozvati dioničare koji ne izvršavaju obvezu plaćanja cijene dionice prilikom emisije, da vrate privremenice bez prava na zamjenu za dionice, na način i u roku utvrđenim odlukom skupštine o odustajanju od emisije dionica.
- (2) Dioničko društvo će vlasnicima privremenica izvršiti povrat plaćenog dijela cijene dionice prilikom emisije, umanjen za potraživanja dioničkog društva, najkasnije u roku osam dana od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata.
- (3) Poziv iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži upozorenje da će, u slučaju neispunjenja obveze dioničara i vlasnika privremenica, njihove dionice i privremenice biti javno proglašene ništavnim.
- (4) Dioničko društvo dužno je javno oglasiti ništavnim dionice i privremenice najkasnije u roku 15 dana od dana proteka objavljenog roka iz stavka (1) ovoga članka i o tome obavijestiti dioničare i vlasnike privremenica, na način i u roku utvrđenim odlukom skupštine.

Članak 192.

(Način prodaje dionica privremenica)

- (1) Prodaju dionica i privremenica koje se emitiraju umjesto poništenih vrši profesionalni posrednik u prometu vrijednosnih papira, ovlašten od nadzornog odbora.
- (2) Dioničko društvo dužno je objaviti mjesto i način prodaje dionica i privremenica iz stavka (1) ovoga članka najmanje u roku 14 dana prije dana prodaje i o tome pismeno obavijestiti dioničare i vlasnike privremenica iz članka 191. ovoga zakona.
- (3) Troškove prodaje snose dioničari i vlasnici čije je dionice i privremenice nadzorni odbor proglasio ništavnim.

Članak 193.
(Plaćanje obveza)

Iz prihoda ostvarenih prodajom dionica i privremenica koje se emitiraju umjesto poništenih dionica i privremenica, plaćaju se obveze, umanjene za potraživanja dioničkog društva, prema dioničarima i vlasnicima privremenica iz članka 191. ovoga zakona.

Članak 194.
(Dioničari i privremene potvrde)

Dioničari i vlasnici privremenih potvrda iz članka 191. ovoga zakona imaju pravo zahtijevati od društva isplatu uplaćenih iznosa dionica i obveza iz privremenica, i u slučaju da dioničko društvo ne emitira nove dionice i privremenice.

Članak 195.
(Dioničar i dividenda)

- (1) Dioničar ima pravo sudjelovanja u dobiti dioničkog društva, naplatom dividende ili stjecanjem novih dionica, sukladno zakonu i statutu društva.
- (2) Dividenda se isplaćuje razmjerno nominalnoj vrijednosti dionica, a za dionice koje nisu u cjelini uplaćene, razmjerno izvršenim uplatama i vremenu od dana uplate do kraja poslovne godine za koju se dividenda isplaćuje.
- (3) Dividenda se isplaćuje dioničaru koji je bio na Listi dioničara na dan donošenja odluke o isplati dividende.
- (4) Odlukom o isplati dividende određuje se iznos dobiti za isplatu dividende, iznos po dionici i rok isplate, s tim da rok isplate mora biti istovjetan za sve dioničare.
- (5) Obračun i isplata dividende može se obavljati i putem Registra.

Članak 196.
(Odluka o isplati dividende)

- (1) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku o isplati dividende kada je dioničko društvo sposobno izvršavati obveze iz poslovanja i kada je tržišna vrijednost imovine najmanje istovjetna iznosu ukupnih godišnjih obveza dioničkog društva.
- (2) Dioničko društvo obvezno je isplatiti dividendu na temelju prioritetnih dionica i u slučaju da je ukupan iznos dobiti i dijela fonda pričuva iznad obvezatnog iznosa iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona dovoljan samo za isplatu te dividende.
- (3) Skupština dioničkog društva može donijeti odluku da se dividenda ne isplaćuje, kojom istodobno određuje svrhu koristi dobiti koja pripada dioničarima.

Članak 197.
(Prava dioničara)

- (1) Prava dioničara na temelju dionica nove klase utvrđuju se odlukom o emisiji, sukladno zakonu.
- (2) Prava sadržana u dionici ostvaruje osoba upisana u Listu dioničara kod Registra ili od nje ovlaštena osoba.

Članak 198.
(Nasljeđivanje)

Dioničar koji je dionice stekao nasljeđivanjem preuzima prava prednika u kontinuitetu.

Članak 199.
(Prijenos dionica)

- (1) Dioničar ima pravo prodati ili na drugom temelju svoje dionice prenijeti drugoj osobi.

(2) Prodaja ili prijenos dionica na drugom temelju, isključujući nasljeđivanje, može se isključiti za određeno razdoblje ili na drugi način ograničiti, odlukom o emisiji dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi učinak prema svim kupcima tih dionica, i ugovorom zaključenim između dioničara, koji obvezuje samo njegove potpisnike.

Članak 200.

(Transakcija unutar dioničkog društva)

Kada je predsjednik ili član nadzornog odbora, ravnatelj ili drugi član uprave, kupac dionica nove emisije dioničkog društva u opsegu većem od 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa, smatra se transakcijom unutar dioničkog društva, koja mora biti objavljena sukladno propisima Komisije.

Članak 201.

(Pravo preče kupnje)

(1) Prilikom nove emisije dionica postojeći dioničari imaju pravo kupiti nove dionice, u roku 30 dana po proteku roka za upis novih dionica, u opsegu kojim zadržavaju sudjelovanje u temeljnom kapitalu koji su imali prije nove emisije.

(2) Odluka o emisiji, javni poziv za upis novih dionica koje se emitiraju putem javne ponude, kao i ponuda za kupnju dionica koje se emitiraju putem zatvorene prodaje, moraju sadržati naznaku je li zadržano, ograničeno ili isključeno pravo postojećih dioničara na kupnju novih dionica radi zadržavanja sudjelovanja u temeljnom kapitalu, sukladno stavku (1) ovoga članka.

Članak 202.

(Nove dionice)

(1) Utvrđivanje broja novih dionica čijom kupnjom postojeći dioničari zadržavaju sudjelovanje u temeljnom kapitalu dioničkog društva obavlja se istodobno za sve dioničare koji to pravo koriste najkasnije u roku 15 dana po proteku roka za upis novih dionica.

(2) Pravo preče kupnje dionica nije prenosivo.

(3) U ostvarivanju prava iz članka 201. ovoga zakona, dioničari mogu zaključiti pisani ugovor o kupovini dionica nove emisije, koji sadrži broj dionica upisanih od svakog potpisnika ugovora i zamjenjuje pojedinačne izjave o upisu i listu upisnika.

Članak 203.

(Isključenje ili ograničenje prava preče kupnje dionica)

Pravo preče kupnje dionica pojedinačne emisije može se isključiti ili ograničiti odlukom skupštine dioničkog društva, koja se donosi natpolovičnom većinom glasova ukupnog broja dionica s pravom glasa.

Članak 204.

(Pravo uvida u isprave)

(1) Dioničari i njihovi punomoćnici imaju pravo uvida u sljedeće isprave:

- 1) ugovor o osnivanju i statut društva, sa svim izmjenama i dopunama;
- 2) bilance stanja, bilance uspjeha i druge isprave koje je društvo dužno dostavljati skupštini ili institucijama izvan dioničkog društva;
- 3) zapisnike skupštine i odbora za reviziju;
- 4) popis osoba ovlaštenih za zastupanje dioničkog društva;
- 5) popis članova nadzornog odbora i uprave, s podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i razdoblju na koje je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje oni obnašaju u drugim pravnim osobama.

(2) Zahtjev dioničara za uvid u isprave iz stavka (1) ovoga članka mora se ispuniti bez odgađanja tijekom radnog vremena u prostorijama dioničkog društva.

(3) Podatke i isprave o poslovanju koji su označeni kao povjerljivi dioničar je dužan čuvati kao poslovnu tajnu.

Članak 205.

(Dionice uposlenika)

- (1) Statutom dioničkog društva može se utvrditi mogućnost emisije posebne klase dionica za uposlenike, odlukom skupštine iz članka 129. ovoga zakona ili odlukom nadzornog odbora iz članka 130. ovoga zakona.
- (2) Zbroj nominalnih vrijednosti svih dionica za uposlenike ne može biti veći od 5% temeljnog kapitala dioničkog društva.
- (3) Dionice za uposlenike sadrže ista prava kao i obične dionice, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 206.

(Uvjeti i način stjecanja, prijenosa i otkupa dionica)

- (1) Dionice za uposlenike mogu se prenositi jedino na druge uposlenike dioničkog društva.
- (2) Prava sadržana u dionicama za uposlenike prestaju danom smrti ili prestankom uposlenja kod emitenta.
- (3) Društvo je obvezno otkupiti dionice uposlenika, isplatom po pravičnoj tržišnoj vrijednosti na dan prestanka svojstva uposlenika.
- (4) Uvjeti i način stjecanja, prijenosa i otkupa dionica uposlenika bliže se uređuje odlukom o emisiji, sukladno statutu dioničkog društva.

Članak 207.

(Prioritetne dionice)

- (1) Dioničko društvo može emitirati dionice koje sadrže pravo prioritetne naplate dividende i razmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljnjem tekstu: prioritetne dionice).
- (2) Pravo glasa na temelju prioritetnih dionica ne može se ograničiti za slučajeve odvojenog očitovanja za svaku klasu dionica.
- (3) Nominalna vrijednost prioritetnih dionica može iznositi najviše do 50% temeljnog kapitala dioničkog društva.

Članak 208.

(Prava prioritetnih dionica)

Prioritetne dionice sadrže pravo:

- 1) naplate dividende za posljednjih pet godina, prije isplate dividende za obične dionice;
- 2) sudjelovanja u raspodjeli ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, prije običnih dionica;
- 3) koje pripada dioničarima s 10% dionica s pravom glasa, i za prioritetne dionice koje čine 5% svih dionica s pravom glasa;
- 4) konverzije u obične dionice, ako dividenda za prioritetne dionice nije isplaćena za dvije uzastopne godine, sve do isplate zaostale dividende.

Članak 209.

(Pravo glasa)

Pravo glasa na temelju prioritetnih dionica ne može se isključiti prilikom odlučivanja o:

- 1) smanjenju temeljnog kapitala;
- 2) spajanju, pripajanju, podjeli, promjeni oblika i prestanku dioničkog društva;
- 3) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava, tijekom poslovne godine u opsegu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine;
- 4) izmjenama i dopunama statuta društva.

Članak 210.

(Stjecanje prava glasa)

- (1) Prioritetne dionice stječu pravo glasa kao obične dionice narednog dana od dana donošenja odluke da se dividenda neće isplatiti ili od proteka roka za plaćanje dividende za drugu uzastopnu poslovnu godinu za koju dividenda nije isplaćena.

(2) Glasačka prava iz stavka (1) ovoga članka traju do dana isplate dividende na temelju prioritetnih dionica.

Članak 211.

(Zamjenjive obveznice i obveznice s pravom preče kupnje dionica)

(1) Dioničko društvo može, na temelju odluke skupštine, emitirati obveznice koje sadrže pravo na zamjenu za dionice dioničkog društva (zamjenjive obveznice) ili obveznice koje sadrže pravo preče kupnje dionica (obveznice s pravom preče kupnje).

(2) Dioničari imaju pravo preče kupnje zamjenjivih obveznica i obveznica s pravom preče kupnje dionica, sukladno odredbama čl. 201., 202. i 203. ovoga zakona.

Članak 212.

(Odluka skupštine o emitiranju dionica)

(1) Odluka skupštine iz članka 211. ovoga zakona donosi se dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, i obvezatno sadrži:

- 1) nominalnu vrijednost i stopu prinosa obveznica;
- 2) broj obveznica;
- 3) način ostvarivanja prava na temelju zamjenjive obveznice i obveznice s pravom preče kupnje dionica;
- 4) klasu, nominalnu vrijednost i broj dionica za koje se obveznice mogu zamijeniti, pri čemu nominalna vrijednost dionica ne može biti veća od zbroja cijene obveznica nakon emisije;
- 5) cijenu ili način utvrđivanja cijene nakon emisije, za dionice koje će se upisati ostvarivanjem prava preče kupnje.

(2) Pravo na zamjenu obveznica za dionice i pravo preče kupnje dionica ima osoba koja je upisana u Registar na dan na koji se ova prava mogu izvršavati.

Članak 213.

(Stjecanje vlastitih dionica)

(1) Dioničko društvo ne može, izravno ili neizravno, upisati vlastite dionice.

- 1) Dioničko društvo može na temelju odluke skupštine stjecati vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući dionice koje je stekla osoba izravno ili neizravno kontrolirana od društva i druga osoba u svoje ime, a za račun društva, ne premašuju 10% vrijednosti temeljnog kapitala.
- 2) Stjecanjem vlastitih dionica iz stavka (1) ovoga članka ne može se smanjiti fond pričuva iz članka 180. stavka (3) ovoga zakona.

Članak 214.

(Odluka o stjecanju vlastitih dionica)

Odluka iz članka 213. ovoga zakona obvezatno sadrži:

- 1) broj vlastitih dionica koje dioničko društvo može steći i način stjecanja;
- 2) rok u kome dioničko društvo može stjecati vlastite dionice, koji ne može biti dulji od 12 mjeseci od dana donošenja odluke;
- 3) cijenu ili način određivanja cijene po kojoj društvo može stjecati dionice, ako stjecanje uključuje plaćanje.

Članak 215.

(Razlozi stjecanja vlastitih dionica)

(1) Dioničko društvo može stjecati vlastite dionice na temelju odluke nadzornog odbora samo kada je to neophodno radi sprječavanja ozbiljne štete koja neposredno prijete društvu.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, nadzorni odbor će na prvoj narednoj sjednici skupštine obavijestiti dioničare o razlogu stjecanja, broju i nominalnoj vrijednosti stečenih dionica, njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu i cijeni po kojoj su dionice stečene.

Članak 216.

(Prestanak svojstva stečenih dionica uposlenika)

(1) Dioničko društvo može stjecati vlastite dionice za uposlenike bez prethodne odluke skupštine samo u slučaju smrti vlasnika ovih dionica i prestanka svojstva uposlenika, isključujući umirovljenje.

(2) Stečene dionice uposlenika kojima je to svojstvo prestalo društvo je dužno podijeliti ostalim uposlenicima najkasnije u roku 12 mjeseci nakon stjecanja.

Članak 217.

(Podnošenje prijave)

(1) Dioničko društvo dužno je o svakom stjecanju vlastitih dionica u pismenom obliku obavijestiti Komisiju, u roku osam dana od dana stjecanja vlastitih dionica.

(2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa stjecanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv stečenih vlastitih dionica.

Članak 218.

(Obveze prilikom stjecanja vlastitih dionica)

Dioničko društvo dužno je postupiti sukladno odredbama članka 217. ovoga zakona i kada je vlastite dionice steklo:

- 1) kao pravni sljednik, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana stjecanja;
- 2) ispunjavanjem obveze utvrđene zakonom i sudskim nalogom radi zaštite manjinskih dioničara, naročito u slučajevima spajanja, pripajanja i podjele, uvođenja ograničenog prijenosa dionica i opoziva dionica u prometu na burzi i drugim uređenim javnim tržištima;
- 3) prisilnom ovrhom potraživanja dioničkog društva na temelju sudskog naloga;
- 4) od upisnika koji ne ispunjava obvezu plaćanja, ako ih nije prodalo u roku 12 mjeseci od dana stjecanja.

Članak 219.

(Smanjenje temeljnog kapitala i fonda pričuva)

Dioničko društvo dužno je za iznos nominalne vrijednosti stečenih vlastitih dionica smanjiti temeljni kapital i fond pričuva, ali ne ispod visine iz članka 180. stavak (3) ovoga zakona, u roku 12 mjeseci ili u istom roku donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Članak 220.

(Stjecanje vlastitih dionica posredstvom druge osobe)

Ako dioničko društvo stekne vlastite dionice posredstvom druge osobe koja nastupa u svoje ime, a za račun dioničkog društva, dioničko društvo ne može ostvariti prava sadržana u tim dionicama.

Članak 221.

(Obavijest nadzornog odbora)

(1) Nadzorni odbor je dužan u pismenom obliku obavijestiti prvu narednu skupštinu dioničkog društva o stjecanju vlastitih dionica.

(2) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži:

- 1) razloge za stjecanje dionica;
- 2) broj i nominalnu vrijednost i sudjelovanje u temeljnom kapitalu stečenih i prodanih vlastitih dionica;
- 3) cijene kupljenih i prodanih dionica, uključujući najnižu i najvišu cijenu;
- 4) broj i nominalnu vrijednost vlastitih dionica i njihovo sudjelovanje u temeljnom kapitalu, na početku i na kraju izvještajnog razdoblja.

Članak 222.

(Supsidijarno društvo)

(1) Na upis, stjecanje i davanje u залог dionica dioničkog društva od supsidijarnog društva, ili od pravne osobe koja je izravno ili neizravno kontrolirana od supsidijarnog društva primjenjuju se odredbe čl. 213., 214. i 215. ovoga zakona.

(2) Ograničenje iz članka 213. ovoga zakona obuhvaća sve vlastite dionice u imovini dioničkog društva i supsidijarnih društava.

Članak 223.

(Temeljni kapital i supsidijarno društvo)

Temeljni kapital ne može se povećavati na temelju stjecanja vlastitih dionica od osoba iz članka 222. ovoga zakona.

Članak 224.

(Vlastite dionice i fond pričuva)

Ako dioničko društvo unosi vlastite dionice u poslovne knjige kao imovinu, iznos fonda pričuva mora povećati za iznos ukupne nominalne vrijednosti tih dionica.

Članak 225.

(Zabrana financiranja kupovine dionica)

Dioničko društvo ne smije davati i jamčiti avanse, zajmove i kredite za prodaju svojih dionica.

Članak 226.

(Zalog)

Dioničko društvo ili druga osoba za račun dioničkog društva može kao zalog prihvatiti vlastite dionice samo u slučajevima iz članka 218. ovoga zakona.

POGLAVLJE ⑤

(UPRAVLJANJE DIONIČKIM DRUŠTVOM)

Članak 227.

(Tijela)

Tijela dioničkog društva su:

- 1) skupština;
- 2) nadzorni odbor;
- 3) uprava;
- 4) odbor za reviziju.

Odjeljak A.

(Skupština)

Članak 228.

(Skupština)

- (1) Skupštinu dioničkog društva čine dioničari.
- (2) Skupština se, u pravilu, održava u mjestu sjedišta dioničkog društva.
- (3) Skupštinom, do izbora predsjednika skupštine, predsjedava nazočan dioničar ili punomoćnik dioničara s najvećim brojem dionica s pravom glasa.
- (4) Skupština većinom glasova, između nazočnih dioničara i punomoćnika dioničara, bira predsjednika skupštine i dva ovjerivača zapisnika skupštine.
- (5) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i odbora za reviziju, ravnatelj i drugi članovi uprave dužni su nazočiti skupštini.
- (6) U dioničkom društvu s jednim dioničarem ovlasti skupštine vrši dioničar.

Članak 229.

(Vrste)

- (1) Skupština može biti redovita i izvanredna.
- (2) Redovita se skupština održava jednom godišnje radi očitovanja o godišnjem izvješću društva, koji uključuje financijska izvješća društva i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te drugim pitanjima iz mjerodavnosti skupštine.
- (3) Izvanredna skupština može se održati kad god nije predviđeno očitovanje o izvješćima iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Skupštinu saziva nadzorni odbor, po vlastitoj inicijativi, prijedlogu uprave ili zahtjevu ovlaštenih dioničara, članova nadzornog odbora, članova odbora za reviziju, a mogu je sazvati u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

- (5) Pravo odlučivanja u skupštini ima dioničar koji se na Listi dioničara kod Registra nalazio 30 dana prije datuma održavanja skupštine ili posljednjeg radnog dana koji prethodi tom roku ako on pada u neradni dan.
- (6) Troškove održavanja skupštine snosi dioničko društvo.
- (7) Utvrđivanje kvoruma i rezultata glasovanja na skupštini vrši odbor za glasovanje, u sastavu od najmanje tri člana, koje imenuje nadzorni odbor odlukom o sazivanju skupštine.
- (8) Skupštini društva mogu nazočiti dioničari ili punomoćnici dioničara, koji su se prijavili odboru za glasovanje prije početka rada skupštine u roku utvrđenom statutom, koji ne može biti dulji od tri dana prije dana određenog za održavanje skupštine.
- (9) Način i rok prijave za nazočnost skupštini obvezatno se objavljuju u obavijesti o sazivanju skupštine.

Članak 230. **(Sazivanje)**

- (1) Obavijest o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupštine, te načinu davanja punomoći i načinu glasovanja na skupštini mora biti objavljena u najmanje jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji, najkasnije 21 dan prije datuma određenog za zasjedanje skupštine, kada se radi o redovitoj skupštini, odnosno 14 dana prije datuma određenog za zasjedanje skupštine kada se radi o izvanrednoj skupštini.
- (2) Ako je održavanje skupštine zakazano izvan mjesta sjedišta dioničkog društva, obavijest iz stavka (1) ovoga članka mora biti u istom roku upućena svakom dioničaru preporučenim pismom, telefaksom ili elektronskom poštom, na adresu iz Liste dioničara iz članka 229. stavak (5) ovoga zakona.
- (3) Osim objave i dostave obavijesti sukladno odredbama st. (1) i (2) ovoga članka, otvoreno dioničko društvo dužno je osigurati i dodatnu objavu, u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđenim propisima Komisije.
- (4) Dioničko društvo koje ima jednog dioničara nema obvezu objave obavijesti sukladno stavku (1) ovoga članka.

Članak 231. **(Pravo glasa)**

- (1) Dioničar ili skupina dioničara s najmanje 5% ukupnog broja dionica s pravom glasa ima pravo pismeno predložiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red naredne skupštine društva, u svako doba prije objave obavijesti o održavanju skupštine, kao i na izmjenju dnevnoga reda i prijedloga odluka skupštine koja je sazvana, najkasnije osam dana od dana objave obavijesti iz članka 230. stavak (1) ovoga zakona.
- (2) Nadzorni odbor dužan je o prijedlozima dioničara iz stavka (1) ovoga članka objaviti obavijest na isti način kao i obavijest o sazivanju skupštine.
- (3) Troškove objave pojedinačnih prijedloga iz stavka (1) ovoga članka koji sadrže do 100 riječi snosi dioničko društvo, a za dulje prijedloge troškove snosi predlagatelj.

Članak 232. **(Zahtjev za sazivanje)**

- (1) Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:
- 1) dioničar ili skupina dioničara s više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
 - 2) član nadzornog odbora;
 - 3) član odbora za reviziju.
- (2) Zahtjev za sazivanje skupštine, s prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.
- (3) Ukoliko nadzorni odbor, u roku 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavijest o sazivanju skupštine, na način iz članka 230. ovoga zakona, podnositelj zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obvezan je o tome pismeno izvijestiti Komisiju.
- (4) Osobe iz stavka (1) ovoga članka ovlaštene su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi očitovanja o godišnjem izvješću društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješće revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.
- (5) Podnositelj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti tajnika društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavu obavijesti o sazivanju skupštine na način iz članka 230. ovoga zakona, te da poduzme i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.

(6) Podnositelj zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz članka 235. ovoga zakona.

Članak 233.

(Mogućnost odlučivanja)

(1) Skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 30% ukupnog broja dionica s pravom glasa.

(2) Ukoliko po proteku 60 minuta od zakazanog vremena početka skupštine nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, skupština se odgađa, a sazivatelj skupštine je dužan u roku tri dana objaviti obavijest o ponovnom sazivanju skupštine.

(3) Obavijest iz stavka (2) ovoga članka mora biti objavljena najmanje 10 dana prije datuma određenog za održavanje ponovljene skupštine.

(4) Na obavijest o sazivanju skupštine shodno se primjenjuje Članak 230. ovoga zakona.

(5) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka, ponovno sazvana skupština može odlučivati ukoliko je na njoj zastupljeno više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa.

(6) Statutom dioničkog društva može se utvrditi veći, ali ne manji postotak od iznosa utvrđenih u st. (1) i (5) ovoga članka.

(7) Iznimno predsjednik skupštine može prekinuti rad skupštine najdulje do 15 dana, uz utvrđivanje točnog datuma i mjesta nastavka rada započete skupštine.

Članak 234.

(Pitanja o kojima odlučuje skupština)

Skupština dioničkog društva odlučuje o:

- 1) povećanju i smanjenju temeljnog kapitala;
- 2) emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;
- 3) ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica, u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- 4) usvajanju godišnjeg izvješća društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- 5) rasporedu dobiti i isplati dividende;
- 6) načinu pokrivanja gubitka;
- 7) spajanju s drugim društvima i pripajanju drugih društava dioničkom društvu ili dioničkog društva drugom društvu;
- 8) promjeni oblika i podjeli dioničkog društva;
- 9) prestanku dioničkog društva s provođenjem likvidacije i o odobravanju početne likvidacijske bilance i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
- 10) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava, tijekom poslovne godine u opsegu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- 11) izboru i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- 12) izboru vanjskog revizora;
- 13) izboru i razrješenju članova odbora za reviziju pojedinačno;
- 14) osnivanju, preustrojstvu i likvidaciji supsidijarnih društava i odobravanju njihovih statuta;
- 15) naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- 16) izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz toč. a), b), g) i h) ovoga članka ili druga pitanja o kojima, sukladno zakonu ili statutu društva, skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba statuta društva;
- 17) izuzimanju stalnih sredstava u gospodarskim društvima;
- 18) drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, sukladno zakonu i statutu dioničkog društva.

Članak 235.

(Pravo dioničara)

(1) Dioničar ima pravo, od dana objave obavijesti o sazivanju skupštine, u prostorijama dioničkog društva izvršiti uvid u Listu dioničara, financijsko izvješće, s izvješćima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka uvrštenih u dnevni red skupštine.

(2) Pored uvida dioničar, na osobni zahtjev i o vlastitom trošku, ima pravo na presliku navedenih dokumenata.

Članak 236.

(Druga odlučivanja skupštine)

(1) Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa o pitanjima za koja je pojedinim odredbama ovoga zakona izričito tako propisano, uključujući odvojeno glasovanje po klasama dionica, a natpolovičnom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, zajedničkim glasovanjem svih klasa dionica, odlučuje o svim ostalim pitanjima iz svoje mjerodavnosti, osim izbora članova nadzornog odbora i odbora za reviziju koji se vrši sukladno odredbama članka 250. ovoga zakona.

(2) Skupština je dužna najkasnije šest mjeseci od završetka poslovne godine odlučiti o godišnjem izvješću društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju, te o rasporedu dobiti ili načinu pokrivanja gubitka za tu poslovnu godinu.

Članak 237.

(Glasovanje)

(1) Glasovanje u skupštini vrši se putem glasačkih listića koji sadrže ime ili tvrtku dioničara i broj glasova kojima raspolaže.

(2) Glasovanje se vrši zaokruživanjem na glasačkom listiću odgovora "za" ili "protiv" prijedloga odluke ili imena kandidata pri izboru tijela dioničkog društva.

(3) Rezultate glasovanja utvrđuje odbor za glasovanje.

Članak 238.

(Odlučivanje putem punomoćnika)

(1) Pravo sudjelovanja u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva dioničar može ostvariti osobno ili putem punomoćnika, koji je dužan postupati sukladno uputama dioničara, a ako upute nije dobio, sukladno razumnoj prosudbi najboljeg interesa dioničara.

(2) Osim svake poslovno sposobne fizičke osobe, punomoćnik može biti pravna osoba registrirana za poslove posredovanja u prometu vrijednosnih papira i udruga sa svojstvom pravne osobe utemeljeno i registrirano radi udruživanja i zastupanja dioničara, u kojim slučajevima ovlasti iz punomoći vrši zakonski ili opunomoćeni zastupnik takve pravne osobe.

(3) Punomoć za sudjelovanje u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva daje se nakon objave obavijesti o sazivanju svake skupštine, u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioničara i punomoćnika.

(4) Punomoć se dostavlja dioničkom društvu osobno, poštanskom pošiljkom, telefaksom ili putem e-maila, najkasnije u roku koji je statutom ili odlukom društva utvrđen za registraciju dioničara za sudjelovanje u radu skupštine, a original se dostavlja na samoj skupštini.

(5) Punomoć dana za konkretnu skupštinu važi i za ponovljenu skupštinu.

(6) Jednog dioničara na skupštini može zastupati samo jedan punomoćnik.

(7) Punomoć prestaje ako se dioničar registrira za sudjelovanje i sudjeluje na skupštini s izričitom iskazanom namjerom da osobno glasa, zatim, izdavanjem punomoći drugoj osobi ili opozivom punomoći u obliku ovjerene pisane izjave potpisane od dioničara, s učinkom danom dostavljanja društvu sukladno stavku (4) ovoga članka, te danom upisa kod Registra prijenosa dionica od strane dioničara.

(8) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, u otvorenom dioničkom društvu, i to u slučajevima, pod uvjetima i na način utvrđenim statutom društva sukladno propisima Komisije, pravo sudjelovanja u odlučivanju skupštine dioničar može ostvariti glasovanjem putem popunjenih i potpisanih glasačkih listića dostavljenih društvu putem pošte, telefaksa ili e-maila prije datuma održavanja skupštine.

Članak 239.

(Dužnost punomoćnika i odbora za glasovanje)

- (1) Punomoćnik je dužan predati odboru za glasovanje pismenu ovlast za zastupanje dioničara.
- (2) Odbor za glasovanje dužan je provjeriti valjanost ovlasti i identitet punomoćnika.

Članak 240.
(Valjanost ovlasti)

- (1) Ukoliko dioničar ili njegov punomoćnik, u roku sedam dana od dana održavanja skupštine, dostavi odboru za glasovanje ovjerenu izjavu dioničara, javnu ispravu ili drugi vjerodostojan dokaz koji pobija valjanost ovlasti, odbor za glasovanje će proglasiti nevažećim glasove na temelju te ovlasti i o tome pismeno izvijestiti nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor je dužan obustaviti od izvršenja odluku za čije su donošenje nevažeći glasovi bili odlučujući i sazvati skupštinu radi ponovnog odlučivanja o tim pitanjima najkasnije u roku 30 dana od dana prijema obavijesti odbora za glasovanje o nevažećim glasovima.

Članak 241.
(Zapisnik)

- (1) O radu skupštine sačinjava se zapisnik koji obvezatno sadrži:
 - 1) tvrtku i adresu sjedišta dioničkog društva;
 - 2) mjesto i vrijeme održavanja skupštine;
 - 3) ime i prezime predsjedatelja skupštine, zapisničara, osoba koje ovjeravaju zapisnik i članova odbora za glasovanje;
 - 4) dnevni red;
 - 5) odluke;
 - 6) podatke o glasovanju;
 - 7) prigovore dioničara i članova nadzornog odbora na odluke skupštine.
- (2) Uz zapisnik se prilažu pismeni prijedlozi i izvješća podnesena skupštini.
- (3) Tajnik društva dužan je osigurati da se zapisnik sačini u roku 30 dana od dana održavanja skupštine.
- (4) Zapisnik potpisuje predsjednik skupštine, zapisničar i osobe koje ovjeravaju zapisnik.
- (5) Ukoliko bilo koja osoba iz stavka (4) ovoga članka odbije potpisati zapisnik, dužna je pismeno obrazložiti razloge nepotpisivanja zapisnika.
- (6) Tajnik društva je dužan odmah utvrditi utemeljenost razloga iz stavka (5) ovoga članka.
- (7) Ukoliko su razlozi iz stavka (5) ovoga članka utemeljeni, tajnik društva dužan je osigurati usklađivanje zapisnika u roku osam dana od dana utvrđivanja nedostataka.
- (8) Dioničar može zahtijevati da mu se dostavi preslika zapisnika ili izvod iz zapisnika za sve skupštine društva.

Članak 242.
(Trajno čuvanje zapisnika)

- (1) Dioničko društvo obvezno je trajno čuvati zapisnike skupštine, evidenciju o sudjelovanju i glasovanju dioničara, obavijesti i pozive za skupštinu.
- (2) Društvo je dužno osigurati čuvanje dokumenata iz stavka (1) ovoga članka najmanje deset godina nakon prestanka dioničkog društva.

Članak 243.
(Zaštita manjine u odlučivanju i pobijanje odluka)

- (1) Dioničar koji je, pisanom izjavom dostavljenom nadzornom odboru prije datuma održavanja skupštine ili usmeno u zapisnik prije početka glasovanja na skupštini, izjavio da se protivi prijedlogu odluke koja uzrokuje značajne promjene u društvu ili pravima dioničara, a koju je skupština potom usvojila, ima pravo u roku osam dana od dana održavanja skupštine podnijeti pisani zahtjev da društvo otkupi njegove dionice, osim u slučaju restrukturiranja, preustrojstva ili financijskog konsolidiranja društva s većinskim državnim kapitalom.
- (2) U smislu stavka (1) ovoga članka, smatrat će se da značajne promjene u društvu ili pravima dioničara uzrokuje odluka skupštine kojom se usvaja ili odobrava:

- 1) emisija novih dionica postojeće ili nove klase;
- 2) emisija obveznica zamjenjivih za dionice društva ili obveznica s pravom preče kupnje dionica društva;
- 3) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- 4) promjena oblika, podjela ili spajanje društva, ili pripajanje društva drugom društvu ili obrnuto.

(3) Po zahtjevu dioničara iz stavka (1) ovoga članka, društvo je dužno otkupiti njegove dionice u roku tri mjeseca od dana prijema zahtjeva, uz isplatu po pravičnoj tržišnoj vrijednosti za razdoblje od dana objave obavijesti do datuma održavanja skupštine.

(4) Pravična tržišna vrijednost iz stavka (3) ovoga članka podrazumijeva prosječnu vrijednost trgovanja dionicama toga društva u posljednjih šest mjeseci od dana objave obavijesti.

(5) U slučaju da obveze društva iz stavka (3) ovoga članka uključuju otkup dionica ukupne nominalne vrijednosti veće od 10% temeljnog kapitala društva i pravične tržišne vrijednosti u ukupnom iznosu većem od zbroja iznosa pričuva i zadržane dobiti prema bilanci stanja društva za prethodnu poslovnu godinu, zahtjev ili, ako ih je više, svaki od zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, društvo je dužno ispuniti u roku iz stavka (3) ovoga članka uz smanjenje broja dionica ili otkupne cijene razmjerno navedenim ograničenjima, a preostali dio zahtjeva u daljnjem roku od šest mjeseci.

(6) U slučaju kada društvo nije ispunilo obvezu otkupa dionica sukladno st. (1), (2), (3) i (4) ovoga članka, dioničar ima pravo ispunjenje obveze društva zahtijevati podnošenjem tužbe mjerodavnom sudu, osim u slučaju restrukturiranja, preustrojstva ili financijskog konsolidiranja društva s većinskim državnim kapitalom.

Članak 244.

(Angažiranje pravne osobe za obavljanje poslova revizije)

Ako skupština odbije prijedlog dioničara s više od 20% dionica s pravom glasa za imenovanje vanjskog revizora za izvanredno ispitivanje svih predmeta koji se odnose na osnivanje i poslovanje dioničkog društva u posljednjih pet godina, dioničar može o vlastitom trošku angažirati pravnu osobu za obavljanje poslova revizije.

Članak 245.

(Ništavnost odluke skupštine)

Odluka skupštine dioničkog društva ništavna je ako:

- 1) skupština nije sazvana na način utvrđen člankom 230. ovoga zakona;
- 2) nije unesena u zapisnik na način utvrđen člankom 241. ovoga zakona;
- 3) je ništavnost utvrđena pravomoćnom presudom suda po tužbi za pobijanje odluke.

Članak 246.

(Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine)

(1) Postupak za pobijanje i poništenje odluke skupštine, kod suda kod kojeg je dioničko društvo upisano u registar društava može pokrenuti:

- 1) dioničar zastupljen na skupštini, čiji je prigovor na odluku unesen u zapisnik;
- 2) dioničar koji nije nazočio skupštini zbog sazivanja skupštine protivno odredbama članka 230. ovoga zakona;
- 3) dioničar čiji prijedlog ili prigovor nije pravilno unesen u zapisnik;
- 4) nadzorni odbor i uprava i svaki član nadzornog odbora i uprave, ukoliko bi izvršenjem odluke počinio prekršaj ili kazneno djelo ili dioničkom društvu nanio štetu.

(2) Postupak iz stavka (1) ovoga članka može se pokrenuti u roku 60 dana od dana održavanja skupštine.

(3) U postupku iz stavka (1) ovoga članka, dioničko društvo zastupa ravnatelj ili drugi član uprave, po ovlasti ravnatelja.

(4) Ako je tužitelj član uprave, dioničko društvo zastupa osoba imenovana od nadzornog odbora, a kada su tužitelji nadzorni odbor i uprava ili njihovi članovi, zastupnika dioničkog društva postavlja sud, ako ga nije imenovala skupština.

Odjeljak B.

(Nadzorni odbor)

Članak 247.
(Nadzorni odbor)

- (1) Nadzorni odbor sačinjavaju predsjednik i najmanje dva člana, koje imenuje i razrješava skupština, s tim da ukupan broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.
- (2) Članovi nadzornog odbora imenuju se istodobno na razdoblje od četiri godine, s tim da po proteku razdoblja od dvije godine od dana imenovanja skupština društva glasuje o povjerenju članovima nadzornog odbora.
- (3) Ista osoba može biti imenovana za člana nadzornog odbora više puta bez ograničenja.
- (4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Komisije.
- (5) Skupština može razriješiti predsjednika i članove nadzornog odbora i prije proteka razdoblja na koje su imenovani:
 - 1) kad nadzorni odbor ili pojedini njegov član izgubi povjerenje dioničara;
 - 2) kad skupština odbije usvojiti godišnje izvješće društva, koje uključuje financijsko izvješće i izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
 - 3) kad skupština utvrdi odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpjelo dioničko društvo iz razloga iz čl. 258. i 261. ovoga zakona;
 - 4) i u drugim slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva.
- (6) Ukoliko predsjednik ili član nadzornog odbora u tijeku trajanja mandata bude razriješen, a kada se ne razrješava cijeli nadzorni odbor, članu koji je imenovan umjesto razriješenog, mandat traje do isteka mandata članova nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog nadzornog odbora, a nisu razriješeni.
- (7) Postupak imenovanja i razrješavanja nadzornog odbora i ostala pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala uređuje se Uredbom o vršenju ovlasti tijela Federacije Bosne i Hercegovine u gospodarskim društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala.

Članak 248.
(Članovi)

Predsjednik i član nadzornog odbora ne može biti osoba:

- 1) osuđivana za kazneno djelo i za prekršaj nespojiv s dužnosti u nadzornom odboru, pet godina od dana pravomoćnosti presude, isključujući vrijeme zatvorske kazne;
- 2) kojoj je presudom suda zabranjeno obavljanje aktivnosti u mjerodavnosti nadzornog odbora.

Članak 249.
(Predlaganje kandidata)

- (1) Kandidata za člana nadzornog odbora može predložiti dioničar ili skupina dioničara s najmanje 5% dionica s pravom glasa.
- (2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka podnosi se pismeno, najkasnije osam dana od dana objave obavijesti o sazivanju skupštine u čiji je dnevni red uključeno i pitanje izbora članova nadzornog odbora.
- (3) Kandidati za članove nadzornog odbora moraju prije glasanja dati pismenu izjavu o prihvaćanju kandidature.

Članak 250.
(Biranje članova)

- (1) Članovi nadzornog odbora biraju se glasanjem, sukladno članku 237. ovoga zakona, pri čemu svakoj dionici s pravom glasa pripada broj glasova istovjetan broju članova nadzornog odbora koji se biraju.
- (2) Ukupan broj glasova koji nosi svaki glasački listić raspoređuje se ravnomjerno na sve kandidate čija su imena zaokružena na istom listiću.
- (3) Kandidate koji su dobili najveći broj glasova skupština proglašava za članove nadzornog odbora.
- (4) Na prvoj konstituirajućoj sjednici nadzornog odbora, koju u roku od 15 dana od dana održavanja skupštine iz stavka (3) ovoga članka saziva tajnik društva, nadzorni odbor jednog od svojih članova bira za predsjednika nadzornog odbora.
- (5) Nadzorni odbor može razriješiti člana nadzornog odbora s dužnosti predsjednika, uz istodobno imenovanje jednog od svojih članova za predsjednika nadzornog odbora.

Članak 251.
(Prvi mandat)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora u prvom mandatu biraju se na osnivačkoj skupštini sukladno odredbama čl. 249. i 250. ovoga zakona.

Članak 252.
(Nespojivost funkcija i stručno usavršavanje)

(1) Dioničar s 50% i više dionica, ravnatelj i član uprave bilo kojeg dioničkog društva kao i vlasnik s 50% i više vlasništva, ravnatelj i član uprave bilo kojeg društva s ograničenom odgovornošću ne može biti predsjednik i član nadzornog ili upravnog odbora imenovan ispred državnog kapitala u društvima sa sudjelovanjem državnog kapitala ili fondovima, agencijama, povjerenstvima i drugim pravnim osobama koje je osnovala Vlada Federacije ili Parlament Federacije (u daljnjem tekstu: institucije).

(2) Predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora društva sa sudjelovanjem državnog kapitala ili institucije ne može istodobno biti predsjednik ili član nadzornog ili upravnog odbora drugog društva ili institucije.

(3) Predsjednik i članovi nadzornog odbora i članovi uprave gospodarskog društva sa sudjelovanjem državnog kapitala i predsjednici i članovi nadzornih odbora gospodarskih društava u kojima sudjelovanje državnog kapitala nije većinsko, a koji su u nadzorni odbor kandidirani ispred državnog kapitala, dužni su proći odgovarajuće stručno usavršavanje sukladno Uredbi o usavršavanju predsjednika i članova nadzornih odbora i uprava gospodarskih društava sa sudjelovanjem državnog kapitala.

Članak 253.
(Zaključenje ugovora)

(1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora zaključuju s dioničkim društvom ugovor koji odobrava skupština.

(2) Ugovor u ime dioničkog društva potpisuje ravnatelj, sukladno odobrenju skupštine.

Članak 254.
(Održavanje sjednice)

(1) Sjednica nadzornog odbora održava se najmanje jednom u tri mjeseca.

(2) Sjednicu nadzornog odbora saziva predsjednik nadzornog odbora.

(3) Predsjednik nadzornog odbora dužan je sazvati sjednicu na zahtjev ravnatelja dioničkog društva ili dva člana nadzornog odbora, najkasnije 14 dana od dana podnošenja zahtjeva, a u protivnom sjednicu je ovlašten sazvati podnositelj zahtjeva.

Članak 255.
(Poziv za sjednicu)

(1) Pismeni poziv za sjednicu nadzornog odbora, u kojem su naznačeni mjesto i datum održavanja, vrijeme početka i dnevni red sjednice, dostavlja se članovima nadzornog odbora najkasnije u roku 14 dana prije datuma održavanja sjednice.

(2) Uz poziv za sjednicu, dostavljaju se materijali za svaku točku dnevnoga reda.

(3) U žurnim slučajevima utvrđenim statutom društva može se utvrditi i kraći rok od roka iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 256.
(Kvorum)

(1) Za održavanje sjednice nadzornog odbora potreban je kvorum od dvije trećine ukupnog broja članova.

(2) U slučaju da dvije trećine ne predstavlja cijeli broj, dvije trećine se zaokružuje na prvi veći cijeli broj, ukoliko statutom društva nije drukčije određeno.

(3) Ukoliko ne postoji kvorum iz stavka (1) ovoga članka, sjednica nadzornog odbora se odgađa za sedam dana i na ponovljenoj sjednici je potreban kvorum od većine ukupnog broja članova.

(4) Nadzorni odbor donosi odluke većinom glasova nazočnih članova.

(5) Predsjednik i član nadzornog odbora ne može glasovati o pitanjima koja se odnose na njega osobno.

(6) Osobe koje nisu članovi nadzornog odbora mogu nazočiti sjednici samo na temelju pismenog poziva predsjednika nadzornog odbora.

Članak 257.

(Ovlasti)

Nadzorni odbor dioničkog društva ovlašten je:

- 1) nadzirati poslovanje dioničkog društva, usvajati poslovne strategije društva i planove poslovanja;
- 2) nadzirati rad uprave, te odobravati odluke strateškog karaktera;
- 3) usvajati izvješće uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, s bilancom stanja i bilancom uspjeha i izvješćem revizije;
- 4) podnositi skupštini godišnje izvješće o poslovanju dioničkog društva, koje obvezatno uključuje financijsko izvješće, izvješća revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- 5) birati predsjednika nadzornog odbora;
- 6) birati upravu i tajnika društva;
- 7) predlagati raspodjelu i način korištenja dobiti i način pokrića gubitka;
- 8) odobravati kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava tijekom poslovne godine u opsegu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine;
- 9) predlagati skupštini kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, uzimanje ili davanje kredita i druge transakcije imovinom, izravno ili posredstvom supsidijarnih društava tijekom poslovne godine u opsegu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine dioničkog društva po bilanci stanja na kraju prethodne godine;
- 10) imenovati predsjednike i članove pododbora ovisno o procijenjenim potrebama;
- 11) obrazovati povremena povjerenstva i utvrditi njihov sastav i zadatke;
- 12) sazivati skupštinu društva;
- 13) odobravati emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbroja nominalne vrijednosti postojećih dionica i odrediti iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica, koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke.

Članak 258.

(Dužnosti)

(1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su svoje obveze i odgovornosti izvršavati sukladno interesima dioničara i dioničkog društva i ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu djelatnosti dioničkog društva bez obavješćivanja i suglasnosti drugih članova nadzornog odbora.

(2) Predsjednik i članovi nadzornog odbora dužni su prilikom predlaganja emisije novih ili otkupa vlastitih dionica dioničkog društva i drugih vrijednosnih papira priopćiti sve bitne podatke koji se odnose na poslovanje dioničkog društva.

(3) Predsjednik i član nadzornog odbora dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki izravni ili neizravni interes u pravnoj osobi s kojom dioničko društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka predsjednik i član nadzornog odbora ne mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču odnosa dioničkog društva i drugih pravnih osoba u kojima predsjednik i član nadzornog odbora imaju izravni ili neizravni financijski interes.

Članak 259.

(Naknada štete društvu)

Ako predsjednik i član nadzornog odbora postupaju suprotno odredbama članka 258. ovoga zakona, dioničko društvo ima pravo na naknadu štete koju je uslijed toga pretrpjelo.

Članak 260.

(Odgovornost za nastale štete)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovoraju za štete koje prouzroče neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

Članak 261.

(Lista odgovornosti)

(1) Predsjednik i članovi nadzornog odbora odgovorni su za štetu koju je pretrpjelo dioničko društvo ako su suprotno odredbama ovoga zakona, statuta dioničkog društva i odlukama skupštine:

- 1) vratili uplate dioničarima;
- 2) dioničarima isplatili dividendu;
- 3) vlasnicima obveznica dioničkog društva isplatili kamatu;
- 4) upisali, stjecali ili otkupljivali dionice;
- 5) prodavali imovinu društva;
- 6) vršili plaćanja nakon što je dioničko društvo postalo nesolventno;
- 7) produljivali rokove vraćanja kredita dioničkom društvu;
- 8) izdavali dionice na temelju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala.

(2) Dioničko društvo može odustati od potraživanja iz stavka (1) ovoga članka protekom tri godine od dana isticanja zahtjeva za naknadu štete, ako se s odustajanjem suglasi skupština, a protiv te odluke nije podnesen prigovor dioničara koji posjeduju najmanje 10% dionica s pravom glasa.

Članak 262.

(Prava predsjednika i članova)

(3) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo zahtijevati sve podatke o poslovanju i nazočnost članova uprave sjednicama nadzornog odbora.

(4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora imaju pravo nazočiti sjednicama uprave dioničkog društva.

Odjeljak C.

(Uprava)

Članak 263.

(Uprava)

(1) Uprava organizira rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

(2) Upravu dioničkog društva čini ravnatelj, ili ravnatelj i jedan ili više izvršnih ravnatelja.

(3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave dioničkog društva utvrđuje se statutom.

(4) Odredbe čl. 248. i 260. ovoga zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

Članak 264.

(Ravnatelj)

(1) Ravnatelj predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

(2) Mandat članovima uprave je četiri godine.

(3) Položaj, ovlasti, odgovornosti i prava uprave uređuju se ugovorom.

Članak 265.

(Razrješenje članova)

(1) Način razrješenja članova uprave dioničkog društva i prije isteka mandata na koji su imenovani utvrđuje se statutom društva.

(2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničkog društva prije isteka mandata shodno se primjenjuju odredbe članka 247. stavak (5) ovoga zakona.

Članak 266.

(Zamjena ravnatelja)

Ravnatelj pismeno ovlašćuje jednog od izvršnih ravnatelja da ga zamjenjuje u slučaju spriječenosti, i utvrđuje ovlasti.

Članak 267.

(Interesi)

(1) Ravnatelj i izvršni ravnatelj dužni su prijaviti nadzornom odboru svaki izravni ili neizravni interes u pravnoj osobi s kojom dioničko društvo ima ili namjerava stupiti u poslovni odnos.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, ravnatelj i izvršni ravnatelji mogu sudjelovati u tom poslovnom odnosu na temelju pismene suglasnosti predsjednika nadzornog odbora.

Članak 268.

(Ostavka ravnatelja)

Ukoliko ravnatelj podnese ostavku, dužan je nastaviti obavljanje poslova u otkaznom roku koji utvrđuje nadzorni odbor i koji ne može biti kraći od 30 dana.

Odjeljak D.

(Tajnik)

Članak 269.

(Tajnik)

(1) Dioničko društvo ima tajnika.

(2) Postupak imenovanja i razrješenja tajnika društva utvrđuje se statutom društva.

(3) Međusobni odnosi u obavljanju poslova, visina novčane naknade, odgovornost u izvršavanju propisanih obveza tajnika društva, kao i druga pitanja uređuju se ugovorom i statutom dioničkog društva.

Članak 270.

(Odgovornosti)

(1) Tajnik je odgovoran za vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora i čuvanje dokumenata utvrđenih ovim zakonom i statutom dioničkog društva, osim financijskih izvješća.

(2) Tajnik je ovlašten za provođenje odluka skupštine, nadzornog odbora i uprave.

(3) Tajnik je odgovoran za pripremu sjednica i vođenje zapisnika skupštine i nadzornog odbora.

(4) Tajnik može biti ovlašten i za druge poslove sukladno statutu dioničkog društva.

Odjeljak E.

(Odbor za reviziju)

Članak 271.

(Odbor za reviziju)

(1) U dioničkom društvu formira se odbor za reviziju.

(2) Odbor za reviziju ima najmanje tri člana.

(3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja odbora za reviziju utvrđuje se statutom dioničkog društva.

Članak 272.

(Naknade)

(1) Predsjednik i član odbora za reviziju ne može biti član nadzornog odbora i uprave, uposlenik niti imati izravni ili neizravni financijski interes u tom dioničkom društvu, izuzev naknade na temelju te funkcije.

(2) Naknada i druga prava članova odbora za reviziju uređuju se ugovorom na temelju odluke skupštine.

Članak 273.

(Revizija)

Odbor za reviziju dužan je izvršiti reviziju polugodišnjeg i godišnjeg obračuna i istodobno kontrolu usklađenosti poslovanja društva i funkcioniranja tijela društva s ovim zakonom, drugim relevantnim propisima i temeljnim načelima korporativnog upravljanja i o tome dostaviti izvješće skupštini i nadzornom odboru, najkasnije osam dana po okončanju revizije.

Članak 274.

(Druge ovlasti članova)

Član odbora za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice skupštine i nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, ravnatelja ili članova uprave.

POGLAVLJE ⑥

(PROMJENA OBLIKA, PRIPAJANJE I SPAJANJE I PRESTANAK I PODJELA DIONIČKOG DRUŠTVA)

Odjeljak A.

(Promjena oblika)

Članak 275.

(Promjena oblika)

Zatvoreno dioničko društvo može promijeniti oblik u društvo s ograničenom odgovornošću, na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, tako da dioničari steknu udjel u društvu s ograničenom odgovornošću razmjeran njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu dioničkog društva.

Članak 276.

(Temeljni kapital u društvu s ograničenom odgovornošću)

Društvo s ograničenom odgovornošću nastalo promjenom oblika dioničkog društva mora imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Članak 277.

(Zahtjev za odobrenje promjene oblika)

(1) Dioničko društvo podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika potpisan od članova nadzornog odbora koji su glasovali za prijedloge odluka o promjeni oblika i od članova uprave koji su predložili plan preustrojstva i odluku o promjeni oblika.

(2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 278.

(Upis promjene oblika)

(1) Na temelju odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvršit će se upis promjene oblika dioničkog društva u registar društava.

(2) Društvo je dužno pismeno obavijestiti Registar o promjeni oblika organiziranja, najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Odjeljak B.

(Pripajanje i spajanje)

Članak 279.

(Pripajanje i spajanje)

(1) Dioničko društvo se pripaja prijenosom imovine i obveza (u daljnjem tekstu: pripojeno društvo) drugom dioničkom društvu ili društvu s ograničenom odgovornošću (u daljnjem tekstu: društvo sljednik), koje emitira svoje dionice ili udjele u zamjenu za dionice pripojenog društva.

(2) Dioničko društvo se spaja prijenosom imovine i obveza (spojena društva) na novo dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću (društvo sljednik) koje u zamjenu za dionice spojenih društava emitira svoje dionice ili udjele.

(3) Otvoreno dioničko društvo može se pripojiti samo drugom društvu koje će nakon pripajanja ispunjavati jedan od kriterija za otvoreno dioničko društvo.

(4) Otvoreno dioničko društvo može se spojiti s jednim ili više drugih društava samo na način da tim spajanjem osnuju novo otvoreno dioničko društvo.

Članak 280.

(Odobrenje pripajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti pripajanje dioničkog društva ako:

- 1) skupštine pripojenog i društva sljednika donesu istovjetne odluke o pripajanju;
- 2) zahtjev za odobrenje pripajanja potpišu članovi nadzornog odbora, koji su glasovali za prijedloge odluka o pripajanju i članovi uprave koji su predložili plan preustrojstva i odluke o pripajanju;
- 3) Komisija ocijeni da pripajanje ne ugrožava prava dioničara i vjerovnika dioničkog društva.

Članak 281.

(Slučajevi spajanja dioničkog društva)

Komisija će odobriti spajanje dioničkog društva kada, uz radnje iz članka 280. ovoga zakona, dioničko društvo s drugim društvima s kojim se spaja:

- 1) zaključi ugovor o spajanju, koji utvrđuje prestanak spojenih društava na dan konstituiranja društva sljednika;
- 2) pripremi statut društva sljednika;
- 3) većinom glasova svih dionica s pravom glasa izabere tijela društva sljednika.

Članak 282.

(Odluka o pripajanju)

(1) Odluka iz članka 280. točka a) ovoga zakona obvezatno sadrži odredbe o:

- 1) povećanju temeljnog kapitala društva sljednika;
- 2) broju i klasi dionica ili udjela koje društvo sljednik emitira u zamjenu za dionice ili udjele pripojenih i spojenih društava;
- 3) datumu početka korištenja prava sadržanih u dionicama ili udjelima društva sljednika;
- 4) vremenu i načinu emisije dionica ili udjela društva sljednika;
- 5) doplati za dionice ili udjele društva sljednika ili isplata dioničarima ili članovima pripojenih i spojenih društava od društva sljednika;
- 6) datumu pripreme bilance stanja i bilance uspjeha na temelju kojih se vrši pripajanje ili spajanje;
- 7) datumu podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje pripajanja ili spajanja.

(2) Povećanje temeljnog kapitala društva sljednika može se vršiti samo emisijom novih dionica ili udjela.

(3) Doplate iz stavka (1) točka e) ovoga članka ne mogu biti veće od 10% nominalne vrijednosti dionica potrebnih za realizaciju spajanja.

Članak 283.

(Odluka o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja)

(1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za odobrenje pripajanja i spajanja dioničkog društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.

(2) Na temelju odluke Komisije o odobrenju pripajanja i spajanja, vrši se upis pripajanja i spajanja dioničkog društva u registar društava.

(3) Društvo sljednik dužno je Registru podnijeti prijavu za upis opoziva dionica pripojenog i spojenog dioničkog društva i upis dionica društva sljednika, najkasnije osam dana od dana upisa u registar društava.

Članak 284.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

(1) Imovinom spojenih društava upravljat će se posebice, tako da je u odnosu spojenih dioničkih društava i odnosu prema vjerovnicima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.

(2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni duljim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati vjerovnike da, najkasnije šest mjeseci od treće objave, društvu prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.

(3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije proteka roka iz stavka (2) ovoga članka i ispunjavanja obveza prema vjerovnicima, koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C.

(Prestanak dioničkog društva)

Članak 285.
(Prestanak dioničkog društva)

Dioničko društvo prestaje, sukladno zakonu i statutu:

- 1) odlukom skupštine;
- 2) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- 3) istekom vremena, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme;
- 4) odlukom suda;
- 5) stečajem.

Članak 286.
(Odluka o prestanku dioničkog društva)

Odluka skupštine o prestanku dioničkog društva dostavlja se Komisiji i registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donošenja odluke.

Članak 287.
(Prestanak dioničkog društva odlukom suda)

(1) Dioničko društvo prestaje odlukom suda kada:

- 1) po tužbi vjerovnika čija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju trećinu temeljnog kapitala dioničkog društva;
- 2) skupština dioničkog društva nije održana deset mjeseci od proteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
- 3) kada se i poslije izricanja kazni nastavlja povrede zakona i drugih propisa kojima se ugrožavaju interesi vjerovnika ili vlasnika vrijednosnih papira koje je društvo emitiralo;
- 4) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
- 5) stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.

(2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti u Registar emitenata i registar društava.

Odjeljak D.
(Likvidacija)
Članak 288.
(Likvidacija)

(1) Ako dioničko društvo prestane na temelju odredaba članka 285. toč. a) i d) ovoga zakona pokreće se postupak likvidacije.

(2) U slučaju iz članka 285. točka a) ovoga zakona likvidaciju dioničkog društva vrši uprava, a u slučaju iz članka 285. točka d) ovoga zakona sud imenuje likvidatora.

Članak 289.
(Postupak likvidacije)

(1) Od dana donošenja odluke o prestanku, tijela dioničkog društva rade sukladno odredbama ovoga zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.

(2) Sud može postaviti skrbnika društva, koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a tijela dioničkog društva postupaju samo po nalogu skrbnika.

Članak 290.
(Uprava i likvidator)

(1) Uprava ili likvidator dioničkog društva dužni su objaviti najmanje u jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz članka 288. ovoga zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.

(2) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka obvezatno sadrži poziv vjerovnicima da prijave potraživanja, najkasnije tri mjeseca od dana posljednje objave.

(3) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka uprava ili likvidator dužni su uputiti poznatim vjerovnicima pojedinačno.

Članak 291.

(Likvidacijska bilanca)

(1) Likvidator je dužan, najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početnu likvidacijsku bilancu.

(2) Skupština dioničkog društva dužna je istodobno s odobrenjem početne likvidacijske bilance razriješiti nadzorni odbor i upravu.

(3) Likvidator je dužan na kraju poslovne godine skupštini podnijeti bilancu stanja i bilancu uspjeha i izvješće o tijeku likvidacije.

Članak 292.

(Okončanje poslova društva)

Likvidator je dužan okončati tekuće poslove dioničkog društva, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obveze društva.

Članak 293.

(Likvidacija i fond pričuva)

(1) Tijekom likvidacije ne može se povećavati fond pričuva dioničkog društva.

(2) U posebne pričuve za uposlenike unose se prihodi utvrđeni odlukom o obrazovanju tih pričuva, koje se ne mogu koristiti za namirenje vjerovnika i dioničara prije ispunjenja obveza na tom temelju prema uposlenicima.

Članak 294.

(Deponiranje novca potrebnog za izmirenje)

(1) Likvidator je dužan deponirati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:

- 1) poznatih obveza za koje se vjerovnici nisu prijavili;
- 2) obveza koje nisu dospjele;
- 3) spornih obveza.
- 4) Po isteku godine dana od treće objave obavijesti iz članka 290. stavak (1) ovoga zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iz stavka (1) ovoga članka, isplaćuju se dioničari, sukladno pravima sadržanim u dionicama.
- 5) Ako imovina dioničkog društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplata dioničara, imovina se dijeli razmjerno izvršenim uplatama.
- 6) Likvidator je dužan deponirati pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovoga članka koji dioničarima nisu isplaćeni na posebnom računu.

Članak 295.

(Dužnosti likvidatora)

Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 292. i 294. ovoga zakona sazvati skupštinu dioničkog društva i podnijeti završni obračun.

Članak 296.

(Izmirenje obveza dioničkog društva koje nisu prijavljene u roku)

Izmirenje obveza dioničkog društva za koje likvidator nije znao i koje vjerovnici nisu prijavili u roku iz članka 290. stavak (2) ovoga zakona, može se zahtijevati samo iz deponiranog novca koji nije isplaćen dioničarima.

Odjeljak E.

(Podjela)

Članak 297.

(Podjela)

(1) Dioničko društvo se može podijeliti, prijenosom ukupne imovine i obveza, na jedan od slijedećih načina:

(2) podjela društva razdvajanjem s osnivanjem;

(3) podjela društva razdvajanjem s preuzimanjem.

(4) Podijeljeno društvo iz stavka (1) ovoga članka prestaje postojati bez provedbe postupka likvidacije.

- (5) Odluku o podjeli društva skupština donosi dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa.
- (6) Dioničari društva koje se dijeli stječu dionice u novim društvima ili društvima preuzimateljima razmjerno udjelima koji su im pripadali u društvu koje se dijeli, sukladno planu preustrojstva.

Članak 298.
(Obveze Komisije)

- (1) Komisija je dužna donijeti odluku o zahtjevu za podjelu društva najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (2) U slučaju podjele društva razdvajanjem s osnivanjem, Komisija rješenjem o podjeli istodobno odobrava i upis društva nastalog podjelom.
- (3) U slučaju podjele društva razdvajanjem s preuzimanjem Komisija pored rješenja o podjeli donosi i rješenje o odobrenju pripajanja shodno odredbama zakona o pripajanju dioničkog društva.

Članak 299.
(Podjela društva razdvajanjem)

- (1) Podjelom društva razdvajanjem s osnivanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obveze na dva ili više osnovanih društava, a dioničari društva koje se dijeli dobijaju dionice novih društava.
- (2) Zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje istovjetan nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele.
- (3) Skupština društva koje se dijeli donosi odluke o usvajanju statuta društva, imenovanju članova nadzornog odbora i odbora za reviziju društava koja nastaju podjelom.
- (4) Odluke iz stavka (3) ovoga članka smatraju se odlukama donesenim u postupku simultanog osnivanja dioničkog društva.

Članak 300.
(Prijenos ukupne imovine i obveza)

Podjelom društava preuzimanjem društvo prenosi svoju ukupnu imovinu i obveze na više postojećih društava, a društva koja stječu tu imovinu izdaju dionice dioničarima društva koje se dijeli.

Članak 301.
(Podjela društva preuzimanjem)

Na podjelu društva preuzimanjem shodno se primjenjuju odredbe ovoga zakona koje reguliraju pripajanje društva i podjelu društva razdvajanjem s osnivanjem.

V DIO PETI
(DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU)

POGLAVLJE ①
(OPĆE ODREDBE)

Članak 302.
(Pojam)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću je društvo koje osniva jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba radi obavljanja određene djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom unošenjem udjela u unaprijed dogovoreni temeljni kapital.
- (2) Za obveze društva s ograničenom odgovornošću član društva odgovara svojim udjelom.
- (3) Udjeli osnivača društva s ograničenom odgovornošću mogu biti različiti, a svaki osnivač može steći samo jedan udjel.

Članak 303.
(Ovlasti u dioničkom društvu koje nema nadzorni odbor)

(1) Odredbe ovoga zakona o dioničkom društvu primjenjuju se na društvo s ograničenom odgovornošću, ako posebnim odredbama ovoga zakona nije drukčije određeno.

(2) U društvu s ograničenom odgovornošću koje nema nadzorni odbor njegove ovlasti vrše članovi društva.

Članak 304.

(Osnivački akt)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću osniva se ugovorom u pismenoj formi koji zaključuju osnivači, čiji se potpisi ovjeravaju sukladno zakonu.

(2) Kada društvo s ograničenom odgovornošću osniva samo jedan osnivač, osnivački akt je odluka o osnivanju.

Članak 305.

(Ugovor o osnivanju društva)

Ugovor iz članka 304. stavak (1) ovoga zakona može potpisati punomoćnik osnivača na temelju punomoći koja se prilaže ugovoru, a kojom je punomoćnik izričito ovlašten za taj posao i na kojoj je potpis osnivača ovjeren sukladno zakonu.

Članak 306.

(Obvezatan sadržaj osnivačkog akta društva)

Osnivački akt društva s ograničenom odgovornošću obvezatno sadrži:

- 1) ime i prezime i adresu prebivališta ili tvrtku i sjedište osnivača;
- 2) tvrtku, sjedište i djelatnost društva;
- 3) iznos temeljnog kapitala društva, iznos uloga u novcu, opis i vrijednost uloga u stvarima i pravima, broj i visinu udjela članova;
- 4) prava i obveze članova društva;
- 5) postupak u slučaju kada netko od osnivača ne uplati svoj ulog do ugovorenog roka ili ne ispuni drugu obvezu;
- 6) iznos troškova osnivanja, odnosno procijenjeni iznos svih troškova plaćenih od društva;
- 7) način izmirenja troškova osnivanja društva;
- 8) imenovanje osoba ovlaštenih za vođenje poslovanja i zastupanje društva i prijavu za upis osnivanja društva u registar društava;
- 9) posljedice neuspjelog osnivanja;
- 10) posebnu odredbu ako se društvo osniva na određeno vrijeme.

Članak 307.

(Temeljni kapital)

(1) Temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću s jednim ili više osnivača iznosi najmanje 1.000,00 KM, ako drugim zakonom nije određeno drukčije.

(2) Vrijednost pojedinačnog uloga ne može biti manja od 100,00 KM.

(3) Ulozi u novcu ne mogu zajedno biti manji od iznosa iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Ulozi u stvarima i pravima moraju biti u cijelosti uneseni u društvo do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava, tako da društvo može njima trajno i slobodno raspolagati.

(5) Do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava mora biti uplaćena najmanje polovina uloga u novcu, ali ne manje od iznosa iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 308.

(Činjenje određene činidbe)

(1) Osnivačkim aktom može se odrediti i obveza člana da u korist društva izvrši određenu činidbu čija se vrijednost može novčano izraziti.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, osnivačkim aktom se moraju odrediti vrsta, sadržaj i rok činidbe, kriteriji za određivanje njezine vrijednosti i ugovorna kazna do visine vrijednosti činidbe, za slučaj neispunjenja ili neurednog ispunjenja činidbe.

Članak 309.

(Troškovi osnivanja)

- (1) Troškove osnivanja društva snose osnivači razmjerno svojim udjelima, ako ugovorom nije određeno drukčije.
- (2) Troškovi osnivanja ne mogu biti plaćeni iz temeljnog kapitala, niti se mogu kao ulog pripisati temeljnom kapitalu.

Članak 310.

(Statut)

- (1) Društvo s ograničenom odgovornošću ima statut.
- (2) Statut društva donose članovi, u roku određenom osnivačkim aktom, koji ne može biti dulji od 60 dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava.
- (3) Statutom društva obvezatno se uređuju:
 - 1) tvrtka i sjedište;
 - 2) djelatnost;
 - 3) iznos temeljnog kapitala i visina udjela svakog člana;
 - 4) vođenje poslovanja i zastupanje društva;
 - 5) način utvrđivanja, podjele dobiti i pokrića gubitka;
 - 6) prava i obveze članova;
 - 7) ustrojstvo društva;
 - 8) upravljanje i način donošenja odluka, sastav, način imenovanja i razrješenja, ovlasti i odgovornosti tijela društva, ako se formiraju;
 - 9) način informiranja članova o poslovanju društva i vođenja knjige udjela;
 - 10) način promjene visine temeljnog kapitala;
 - 11) način pristupanja društvu i prestanka članstva u društvu;
 - 12) prestanak društva;
 - 13) postupak izmjena i dopuna statuta;
 - 14) drugi elementi propisani ovim zakonom.

POGLAVLJE ②

(PRAVA I OBVEZE ČLANOVA)

Odjeljak A.

(Uplata uloga)

Članak 311.

(Uplata uloga)

- (1) Član društva dužan je u roku i na način određen osnivačkim aktom, statutom i odlukama skupštine društva izvršiti uplatu uloga.
- (2) Obveza iz stavka (1) ovoga članka ne može se prebiti s bilo kojim potraživanjem člana prema društvu ili drugim članovima društva, niti se ulog može povući samovoljno.
- (3) Član društva koji je kao ulog unio stvari ili prava ne može nad njima zadržati nikakvo pravo niti društvu nametnuti ograničenja.
- (4) Društvo ne može uplatu uloga odgoditi, ne može člana osloboditi obveze uplate, niti na ime uplate uloga primiti nešto drugo osim onoga što je ugovoreno.

Članak 312.

(Dužnosti člana društva prilikom neizvršavanja uplate uloga)

- (1) Član društva koji ne izvrši uplatu uloga u ugovorenom roku dužan je platiti zateznu kamatu određenu ugovorom, i nadoknaditi društvu i drugim članovima štetu koju pretrpe uslijed njegove docnje.
- (2) Uprava društva će člana koji obvezu uplate uloga nije izvršio 60 dana po proteku ugovorenog roka pismeno obavijestiti da je isključen iz društva.
- (3) Isključeni član društva gubi sva prava iz udjela i davanja učinjenih na ime uloga, ali ostaje obavezan izvršiti uplatu uloga u cijelosti, zateznih kamata i naknade štete na temelju nepravodobne uplate.
- (4) Društvo može putem suda tražiti ispunjenje obveze člana društva.

Članak 313.
(Udjel isključenog člana)

(1) Udjel isključenog člana uprava društva može izložiti prodaji ako ga, uz suglasnost isključenog člana, ne otkupi jedan ili više članova društva.

(2) Iz prihoda od prodaje udjela, umanjenog za troškove prodaje udjela, zatezne kamate i naknade štete zbog zadocnjenja i zaostalih uplata uloga, društvo isplaćuje isključenog člana, do iznosa izvršenih uplata.

Odjeljak B.
(Odgovornost članova i prednika)

Članak 314.
(Odgovornost članova i prednika)

(1) Za iznos koji isključeni član nije uplatio na ime uloga, sa zateznom kamatom zbog zadocnjenja, društvu odgovaraju i prednici isključenog člana koji su u knjigu udjela bili upisani kao članovi društva tijekom posljednje tri godine prije upućivanja poziva za uplatu isključenom članu.

(2) Društvo će preporučenom pošiljkom uputiti neposrednom predniku isključenog člana poziv na uplatu u roku najviše 30 dana, i istodobno o tom pozivu i roku na isti način obavijestiti ranije prednike, koji odgovaraju ukoliko njihovi sljednici ne izvrše uplatu.

(3) Prednik koji plati zaostali iznos stječe udjel isključenog člana ako taj udjel nije prodat, odnosno unovčen sukladno odredbama članka 313. ovoga zakona.

Članak 315.
(Postupak naplaćivanja udjela)

(1) Uprava društva može po svom izboru provesti prvo postupak iz članka 313. ovoga zakona, bez obzira je li isključeni član tužen, a odgovornost prednika smanjuje se za iznos ostvaren prodajom udjela ili tužbom protiv isključenog člana.

(2) Ukoliko udjel nije naplaćen u cijelosti s postupkom iz stavka (1) ovoga članka, ili ni jedan od tih postupaka nije pokrenut u roku šest mjeseci od dana isključenja, razliku do pune vrijednosti udjela isključenog člana dužni su platiti ostali članovi društva u međusobnom razmjeru njihovih udjela, izuzevši člana koji je udjel stekao sukladno odredbama članka 312. ovoga zakona.

(3) Iznos koji se u slučaju iz stavka (2) ovoga članka ne može naplatiti od pojedinih članova, naplatit će se od ostalih članova u međusobnom razmjeru njihovih udjela.

(4) Ako u slučaju iz stavka (2) ovoga članka udjel nije prethodno prodat, članovi društva stječu pravo na dio dobiti i dio imovine preostale po likvidaciji koji pripada pokrivenom udjelu, razmjerno sudjelovanju u pokriću iznosa do pune vrijednosti udjela.

Članak 316.
(Solidarna odgovornost članova društva za neplaćeni iznos dijela uloga)

(1) Za iznos neplaćenog dijela uloga koji je potreban za namirenje stečajnih vjerovnika, i bez prethodno provedenih postupaka iz čl. 312. i 313. ovoga zakona, odgovaraju solidarno članovi društva u stečaju i prethodnici čiji su sljednici tijekom posljednje dvije godine prije otvaranja i tijekom stečaja bili uredno prijavljeni za upis u knjigu udjela, uz pravo međusobnog regresa za dio izvršene uplate koji prelazi razmjerno pripadajući iznos obveze.

(2) Ukoliko se postupak iz čl. 311., 312., 313. i 314. ovoga zakona provodi radi izmirenja nepravodobne uplate povećanja temeljnog kapitala, ne odgovaraju oni prednici koji su glasovali protiv odluke o povećanju temeljnog kapitala ili u vrijeme njezinog donošenja nisu bili članovi društva.

Odjeljak C.
(Udjeli)

Članak 317.
(Udjeli)

(1) Udjel člana društva je razmjeran sudjelovanju njegovog uloga u temeljnom kapitalu.

(2) Svaki član društva ima jedan udjel.

(3) Udjel člana društva se povećava kad uplati novi ulog ili stekne udjel drugog člana.

(4) Kada član društva stekne udjel drugog člana, prava trećih osoba i posebna prava ili obveze člana vezane uz raniji ili naknadno stečeni udjel ne obuhvaćaju ostatak udjela.

Članak 318.

(Knjiga udjela)

(1) Uprava društva dužna je voditi knjigu udjela na način kojim se osigurava točna i potpuna evidencija o članovima društva i njihovim udjelima.

(2) Uprava društva dužna je, najkasnije osam dana od dana upisa osnivanja društva u registar društava, uspostaviti knjigu udjela u koju obvezatno unosi:

- 1) ime i prezime ili tvrtku i adresu prebivališta ili sjedišta članova društva;
- 2) vrstu i iznos ugovorenog uloga i uplaćeni iznos;
- 3) posebna prava i obveze vezane za udjel.

(3) Punovažan je svaki akt savjesne treće osobe koji je utemeljen na pouzdanju u točnost upisa u knjigu udjela.

Članak 319.

(Izmjene i promjene u knjizi udjela)

(1) Uprava društva dužna je odmah upisati svaku izmjenu podataka upisanih u knjigu udjela.

(2) Uprava društva dužna je prijaviti za upis u registar društava promjene u knjizi udjela.

Odjeljak D.

(Prijenos udjela)

Članak 320.

(Prijenos udjela)

(1) Udjeli u društvu su prenosivi.

(2) Prijenos udjela vrši se pismenim ugovorom i nasljeđivanjem.

(3) Udjeli za koje je vezana ugovorena obveza dodatne činidbe ni u kom slučaju ne mogu se prenijeti bez izričite pismene suglasnosti društva.

Članak 321.

(Pravo preče kupnje)

(1) Članovi društva imaju pravo preče kupnje udjela.

(2) Član društva koji prodaje udjel dužan je u pismenoj formi preko uprave društva obavijestiti ostale članove o cijeni i drugim uvjetima prodaje.

(3) Ako nitko od članova u pismenoj formi preko uprave društva ne prihvati ponudu za kupnju, ili izjavi interes a posao ne bude zaključen, u roku 30 dana, član može svoj udjel prodati trećim osobama pod uvjetima koji ne mogu biti povoljniji od ponude iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Kada više članova društva izjavi interes za kupnju, a ne postignu sporazum tko će preuzeti udjel ili u kojim omjerima će više njih preuzeti udjel, ili suglasno izjave da se ne žele međusobno nadmetati glede cijene, udjel će otkupiti tako što će ga podijeliti razmjerno međusobnom odnosu njihovih uplaćenih uloga.

(5) Članovi društva imaju pravo preče kupnje i kada se udjel prodaje u izvršnom postupku.

Članak 322.

(Prijenos udjela odlukom suda)

(1) Član društva ili društvo može tužbom kod suda zahtijevati dozvolu prijena udjela ako društvo odbije dati suglasnost za prijenos udjela članu koji je ulog u cijelosti uplatio, ili član koji je udjel ponudio na prodaju bez opravdanog razloga odbije prenijeti udjel na osobu koju mu društvo imenuje.

(2) Kada sud donese odluku kojom dozvoljava prodaju udjela, društvo ima pravo u roku 30 dana od dana dostave odluke obavijestiti člana da, uz iste uvjete, dopušta prodaju drugoj osobi koja je te uvjete prihvatila.

Članak 323.

(Prodaja udjela)

(1) Kada se udjel za čiji prijenos je potrebna suglasnost društva prodaje u izvršenju ili stečaju, sud je dužan procijeniti udjel i obavijestiti društvo, vjerovnike koji su dobili dozvolu prisilnog izvršenja putem suda i osoba kojima prema knjizi udjela pripada neko stvarno pravo na tom udjelu.

(2) Udjel će se prodati po odredbama zakona o izvršenju ili zakona o stečaju bez suglasnosti društva, ako drugi član društva ili treća osoba koju društvo prihvaća ne preuzme udjel po isteku 15 dana od dana kada je društvo obaviješteno za ponuđenu cijenu koja dostiže procjenu suda ili višu cijenu preuzimanja.

Članak 324.

(Više osoba kao vlasnici jednog udjela)

(1) Ako su više osoba vlasnici jednog udjela, zajednički ostvaruju prava i solidarno odgovaraju za obveze koje se odnose na taj udjel.

(2) Ako vlasnici udjela ne odrede zajedničkog zastupnika, pravne radnje poduzete od strane društva prema jednom od njih djeluju prema svima.

Članak 325.

(Nasljeđivanje udjela)

Nasljeđivanje udjela ne može se ograničiti.

Članak 326.

(Dijeljenje udjela)

Udjel u društvu može se dijeliti na idealne dijelove i tako prenositi u slučaju nasljeđivanja i prijenosa na druge članove društva i drugim slučajevima izričito utvrđenim ugovorom ili statutom, uz pismenu suglasnost društva, ali ne prije isteka jedne godine od dana upisa osnivanja društva u registar društava.

Članak 327.

(Prijenos i prijelaz)

(1) Prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu i trećim osobama od trenutka upisa u knjigu udjela.

(2) Ako nije upisan u knjigu udjela, prijenos i prijelaz udjela proizvodi pravni učinak prema društvu od dana zaključivanja pravnog posla ili pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju.

Odjeljak E.

(Stjecanje i zalog vlastitih udjela)

Članak 328.

(Stjecanje i zalog vlastitih udjela)

(1) Društvo može steći vlastiti udjel koji je u cijelosti uplaćen.

(2) Društvo ne može stjecati vlastite udjele na teret temeljnog kapitala.

Članak 329.

(Uzimanje u zalog vlastitog udjela)

Društvo može uzeti u zalog vlastiti udjel koji je u cijelosti uplaćen, ako je iznos potraživanja društva u cijelosti osiguran tim zalogom i ako ukupna vrijednost vlastitih udjela uzetih u zalog nije veća od polovice temeljnog kapitala društva.

Odjeljak F.

(Dobit)

Članak 330.

(Dobit)

Dobit se dijeli među članovima društva razmjerno s visinom udjela, ako drukčije nije ugovoreno.

Članak 331.

(Povrat isplaćene dobiti)

(1) Povrat iznosa isplaćenog članu društva na ime dobiti može se zahtijevati jedino kada uslijed isplate dobiti društvo nije u mogućnosti ispuniti obveze prema trećim osobama, i to do iznosa potrebnog za namirenje vjerovnika.

(2) Zahtjev za povrat isplaćene dobiti u smislu stavka (1) ovoga članka zastarijeva u roku tri godine od dana isplate.

Odjeljak G.

(Istupanje i isključenje člana)

Članak 332.

(Istupanje člana)

(1) Ugovorom ili statutom utvrđuju se uvjeti, postupak i posljedice istupanja iz društva.

(2) Član društva ima pravo tužbom kod suda tražiti istupanje iz društva, ako su mu ostali članovi ili tijela društva prouzročili štetu ili je spriječen ispunjavati svoje obveze, ili mu društvo nameće nerazmjerne obveze.

Članak 333.

(Odluka o isključenju člana)

(1) Član može biti isključen iz društva iz razloga i u postupku koji su unaprijed određeni ugovorom ili statutom društva.

(2) Odluka o isključenju dostavlja se članu u pismenoj formi, uz navođenje razloga za isključenje.

(3) Član koji je isključen iz društva može pobijati odluku o isključenju tužbom kod suda u roku 30 dana od dana kada mu je odluka dostavljena.

Članak 334.

(Istupanje i isključenje iz članstva u društvu)

(1) Istupanjem i isključenjem iz članstva u društvu prestaju prava koja iz tog članstva proizlaze.

(2) Član koji je istupio i član koji je isključen ima pravo na nadoknadu tržišne vrijednosti udjela na dan prestanka članstva.

(3) Ako je ulog člana bio u obliku prava korištenja određene stvari, ona će se vratiti članu po proteku roka određenog ugovorom ili statutom, koji ne može biti dulji od tri mjeseca.

(4) Po proteku roka iz stavka (3) ovoga članka, društvo ima pravo koristiti stvar dok bivši član ne ispuni obveze prema društvu.

POGLAVLJE ③

(UPRAVLJANJE)

Članak 335.

(Skupština društva)

(1) Društvo ima skupštinu, koju čine svi članovi društva.

(2) Ukupan iznos temeljnog kapitala društva predstavljen je u skupštini s 100 glasova, a član društva ima broj glasova razmjern njegovom udjelu u temeljnom kapitalu društva.

(3) Ugovorom ili statutom može se odrediti da se o svim ili pojedinim pitanjima odlučuje bez sazivanja skupštine, pismenim glasovanjem.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, članovima društva se dostavljaju pismeni prijedlozi s obrazloženjem i ostavlja rok za odgovor najmanje 15 dana, a za člana koji se ne očituje u pismenom obliku smatra se da je glasovao protiv prijedloga.

(5) Skupština obvezatno odlučuje o godišnjem obračunu, raspodjeli dobiti i pokriću gubitka.

(6) U društvu s ograničenom odgovornošću s jednim članom ovlasti skupštine vrši član društva.

Članak 336.

(Sazivanje skupštine društva)

(1) Skupštinu društva saziva:

1) uprava, član uprave, nadzorni odbor ili član nadzornog odbora;

2) član ili članovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu temeljnog kapitala.

(2) Uprava, član uprave, nadzorni odbor ili član nadzornog odbora je dužna sazvati skupštinu najmanje jednom godišnje, i tijekom godine kada društvo ostvari gubitak veći od petine temeljnog kapitala prema posljednjem godišnjem obračunu.

(3) Poziv za skupštinu dostavlja se preporučenom pošiljkom, telefaksom ili elektronskom poštom, najmanje 15 dana prije datuma održavanja, ako ugovorom ili statutom društva nije drukčije određeno.

(4) U pozivu se određuje dnevni red i dostavljaju materijali za svaku točku dnevnog reda.

(5) Član ili članovi društva čiji udjeli čine najmanje desetinu temeljnog kapitala imaju pravo izvršiti dopunu dnevnog reda, u roku osam dana od dana prijema poziva za skupštinu.

Članak 337.

(Odlučivanje na skupštini)

(1) Skupština može odlučivati ako su, osobno ili putem punomoćnika, zastupljeni članovi čiji udjeli čine polovicu temeljnog kapitala društva.

(2) Ukoliko nije postignut kvorum za odlučivanje iz stavka (1) ovoga članka, skupština se odgađa i saziva s istim dnevnim redom najkasnije za 15 dana od prvobitno zakazanog dana održavanja.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka skupština može odlučivati ukoliko su zastupljeni udjeli koji čine petinu temeljnog kapitala društva.

Članak 338.

(Pobijanje odluke)

Član društva ima pravo pobijati odluku skupštine protiv koje je glasovao, tužbom kod mjerodavnog suda u roku 30 dana od dana donošenja odluke.

Članak 339.

(Uprava društva)

(1) Poslovanje društva vodi i društvo zastupa uprava.

(2) Upravu čine jedna ili više osoba, koje ne moraju biti članovi društva, imenovanih na način i za razdoblje utvrđeno osnivačkim aktom ili statutom društva.

(3) Kada uprava ima više članova, osnivačkim aktom ili statutom se uređuju njihove ovlasti i odgovornosti.

Članak 340.

(Nadzor)

(1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo s ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.

(2) Nadzorni odbor obvezno je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima temeljni kapital u iznosu većem od 1.000.000,00 KM i najmanje dva člana.

Članak 341.

(Pravo člana društva koje nema nadzorni odbor)

Član društva koje nema nadzorni odbor ima pravo neposredno nadzirati poslovanje društva, poslovne knjige i spise, zalihe i blagajničko poslovanje i sačiniti bilancu društva za svoje potrebe.

Članak 342.

(Zaštita prava manjine)

(1) Član ili skupina članova društva čiji udjeli čine desetinu temeljnog kapitala mogu tražiti od suda da odredi vanjskog revizora.

(2) Sud će imenovati revizora ako predlagatelj učine vjerojatnim da je učinjena ozbiljna povreda zakona, ugovora ili statuta društva.

(3) Naknadu troškova revizije dužni su predujmiti predlagatelj, ako sud ne odredi da društvo uplati predujam.

Članak 343.

(Revizija)

Član društva koji je tražio reviziju ne može tijekom revizije prenijeti svoj udjel bez suglasnosti društva.

Članak 344.

(Revizor i visina naknade revizora)

- (1) Revizor dostavlja izvješće sudu.
- (2) Ako se strane drukčije ne dogovore, visinu naknade revizora određuje sud.

Članak 345.

(Razmatranje izvješća revizora)

Sud može, na temelju nalaza revizije, naložiti društvu da u određenom roku održi skupštinu koja će razmotriti izvješće revizora.

Članak 346.

(Zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora)

- (1) Član društva ima pravo tražiti da društvo podnese zahtjev prema članovima uprave i nadzornog odbora za naknadu štete prouzročene povredom zakona, ugovora ili statuta društva.
- (2) Kada je u društvu odbijen prijedlog da se podnese zahtjev za naknadu štete prema članovima uprave i nadzornog odbora ili ako o takvom prijedlogu nije pravodobno odlučeno, član društva ima pravo tužbom kod suda zahtijevati naknadu štete društvu, u roku 90 dana od dana kada je prijedlog odbijen ili od kada je propušteno donošenje odluke.
- (3) Tijekom spora iz stavka (1) ovoga članka, tužitelji ne mogu bez suglasnosti društva raspolagati svojim udjelima.

POGLAVLJE ④

(POVEĆANJE I SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA)

Odjeljak A.

(Povećanje temeljnog kapitala)

Članak 347.

(Povećanje temeljnog kapitala)

- (1) Temeljni kapital povećava se na temelju odluke skupštine društva s ograničenom odgovornošću, uplatom ili unošenjem novih uloga.
- (2) Članovi društva imaju pravo prvenstva uplate novih uloga, u razmjeri svojih udjela u temeljnom kapitalu, u roku 30 dana od dana donošenja odluke o povećanju temeljnog kapitala, ako osnivačkim aktom ili statutom društva nije drukčije određeno.
- (3) Osoba koja pristupa društvu, potpisuje izjavu da prihvaća sve obveze i prava utvrđene ugovorom i statutom društva.
- (4) Društvo ne može davati zajmove, kredite ili osiguranja za stjecanje svojih udjela.
- (5) U postupku restrukturiranja ili financijskog konsolidiranja društva novi udjeli mogu se stjecati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Članak 348.

(Povećanje temeljnog kapitala iz pričuva)

- (1) Povećanje temeljnog kapitala iz pričuva može se vršiti ako financijsko izvješće i izvješće revizora za posljednju poslovnu godinu utvrđuju da nema nepokrivenog gubitka.
- (2) Povećanje temeljnog kapitala društva iz pričuva vrši se povećanjem nominalnih iznosa udjela.

Odjeljak B.

(Smanjenje temeljnog kapitala)

Članak 349.

(Smanjenje temeljnog kapitala)

Temeljni kapital društva može se smanjiti odlukom skupštine društva, sukladno ovom zakonu, osnivačkom aktu i statutu društva, ali ne ispod iznosa iz članka 307. ovoga zakona.

Članak 350.

(Odluka o smanjenju temeljnog kapitala)

(1) Odluku o smanjenju temeljnog kapitala društvo je dužno dostaviti registarskom sudu i objaviti u “Službenim novinama Federacije BiH”.

(2) Oglasom iz stavka (1) ovoga članka društvo obavješćuje vjerovnike da je spremno izmiriti obveze ili za njih dati osiguranje.

Članak 351.

(Prijava za upis smanjenja temeljnog kapitala)

Po proteku objavljenog roka za prijavu vjerovnika, podnosi se prijava za upis smanjenja temeljnog kapitala u registar društava.

Članak 352.

(Razlika vrijednosti udjela članovima društva)

(1) Isplata razlike vrijednosti udjela članovima društva na temelju smanjenja temeljnog kapitala može se vršiti nakon upisa smanjenja u registar društava.

(2) Od dana upisa smanjenja temeljnog kapitala u registar društava prestaju obveze uplate preostalih neuplaćenih uloga.

POGLAVLJE ⑤

(PROMJENA OBLIKA I PRESTANAK DRUŠTVA)

Odjeljak A.

(Promjena oblika)

Članak 353.

(Promjena oblika)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću može promijeniti oblik u dioničko društvo, na temelju odluke skupštine donesene dvotrećinskom većinom glasova svih članova društva.

(2) Na temelju odluke iz stavka (1) ovoga članka, članovi stječu dionice dioničkog društva razmjerno njihovom sudjelovanju u temeljnom kapitalu društva s ograničenom odgovornošću.

(3) Dioničko društvo nastalo promjenom oblika društva s ograničenom odgovornošću mora imati temeljni kapital najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

Članak 354.

(Zahtjev za promjenu oblika)

(1) Uprava društva s ograničenom odgovornošću podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje promjene oblika u dioničko društvo, uz koji prilaže odluku skupštine o promjeni oblika i ugovor s Registrom.

(2) Komisija je dužna donijeti odluku najkasnije u roku 60 dana od dana prijema zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Na temelju odluke Komisije o odobrenju promjene oblika, izvršit će se upis promjene oblika društva u registar društava.

Odjeljak B.

(Pripajanje i spajanje)

Članak 355.

(Pripajanje i spajanje)

Društvo s ograničenom odgovornošću može se spojiti s drugim društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom ili se pripojiti jednom od njih, ali ne prije isteka dvije godine od dana upisa društva u registar društava.

Članak 356.

(Upravljanje imovinom spojenih društava)

(1) Imovinom spojenih društava upravljat će se posebice, tako da je u odnosu spojenih društava i odnosu prema vjerovnicima odvojeno predstavljena imovina svakog od spojenih dioničkih društava.

(2) Društvo sljednik je dužno, prema vlastitoj procjeni, tri puta, u razmacima ne kraćim od 15 ni duljim od 30 dana, objaviti da napušta odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava i pozvati vjerovnike da, najkasnije šest mjeseci od treće objave, društvu sljednika prijave potraživanja nastala prije upisa spajanja u registar društava.

(3) Odvojeno upravljanje imovinom spojenih društava ne smije se napustiti prije proteka roka iz stavka (2) ovoga članka i ispunjavanja obveza prema vjerovnicima, koji su od društva sljednika zahtijevali isplatu ili osiguranje potraživanja.

Odjeljak C.

(Prestanak društva)

Članak 357.

(Prestanak društva)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću prestaje, sukladno zakonu i statutu:

- 1) spajanjem, pripajanjem i podjelom;
- 2) odlukom skupštine;
- 3) odlukom suda;
- 4) stečajem.

(2) U društvu s ograničenom odgovornošću s jednim članom odluku o prestanku donosi član društva.

Članak 358.

(Odluka o prestanku društva)

Odluka o prestanku društva s ograničenom odgovornošću dostavlja se registarskom sudu, najkasnije osam dana od dana donošenja.

Članak 359.

(Odluka suda o prestanku društva)

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću prestaje odlukom suda:

- 1) po tužbi jednog ili više vjerovnika čija dospjela a neizmirena potraživanja premašuju polovicu temeljnog kapitala društva;
- 2) ako skupština društva nije održana osam mjeseci od proteka roka za izradu godišnjeg obračuna;
- 3) kada se i poslije izricanja kazni nastavlja povrede zakona i drugih propisa kojim se ugrožavaju interesi vjerovnika;
- 4) kada se stečaj završi diobom stečajne imovine;
- 5) ako stečaj nije pokrenut jer imovina društva nije dovoljna za pokriće troškova stečajnog postupka ili se stečaj obustavi zbog nedovoljne imovine.

(2) Odluka suda upisuje se po službenoj dužnosti i u registar društava.

Odjeljak D.

(Likvidacija)

Članak 360.

(Likvidacija)

(1) Kada društvo s ograničenom odgovornošću prestane na temelju odluke skupštine ili odluke suda, pokreće se postupak likvidacije.

(2) U slučaju prestanka društva na temelju odluke skupštine, likvidaciju provodi uprava društva, a u slučaju prestanka na temelju odluke suda, likvidatora imenuje sud.

(3) Likvidatora društva s ograničenom odgovornošću s jednim članom imenuje sud.

Članak 361.

(Skrbnik društva)

(1) Od dana donošenja odluke o prestanku, tijela društva s ograničenom odgovornošću rade sukladno odredbama zakona kojim se uređuje postupak likvidacije.

(2) Sud može postaviti skrbnika društva, koji obavlja poslove vezane uz likvidaciju, a tijela društva postupaju samo po nalogu i uz suglasnost skrbnika.

Članak 362.

(Postupak likvidacije)

(1) Uprava ili likvidator društva s ograničenom odgovornošću dužni su objaviti najmanje u jednom domaćem dnevnom listu da je pokrenut postupak likvidacije, tri puta od dana donošenja odluke iz članka 360. ovoga zakona, u razmacima od 15 do 30 dana.

(2) Obaviješću iz stavka (1) ovoga članka, uprava ili likvidator društva dužni su pozvati vjerovnike da prijave potraživanja, najkasnije šest mjeseci od dana posljednjeg objavljivanja.

(3) Obavijest iz stavka (1) ovoga članka, uprava ili likvidator društva dužni su uputiti poznatim vjerovnicima pojedinačno.

Članak 363.

(Likvidacijska bilanca)

(1) Likvidator je dužan, najkasnije do kraja poslovne godine u kojoj je pokrenut postupak likvidacije, sačiniti i podnijeti skupštini na odobrenje početnu likvidacijsku bilancu.

(2) Skupština društva s ograničenom odgovornošću dužna je istodobno s odobrenjem početne likvidacijske bilance razriješiti nadzorni odbor i upravu.

(3) Likvidator je dužan na kraju svake poslovne godine skupštini društva podnijeti bilancu stanja i bilancu uspjeha i izvješće o tijeku likvidacije.

Članak 364.

(Dužnosti likvidatora)

(4) Likvidator je dužan okončati tekuće poslove društva s ograničenom odgovornošću, naplatiti potraživanja, unovčiti ostalu imovinu i izmiriti obveze društva.

(5) Od članova društva koji udjele nisu platili u cjelini, likvidator će naplatiti dio razmjernan obvezama društva.

Članak 365.

(Ostale dužnosti likvidatora)

(1) Likvidator je dužan deponirati na posebnom računu novac potreban za izmirenje:

- 1) poznatih obveza za koje se vjerovnici nisu prijavili;
- 2) obveza koje nisu dospjele;
- 3) spornih obveza.

(2) Po isteku godine dana od trećeg objavljivanja obavijesti iz članka 362. stavak (1) ovoga zakona, iz imovine preostale nakon izdvajanja iznosa iz stavka (1) ovoga članka isplaćuju se članovi društva s ograničenom odgovornošću, sukladno osnivačkom aktu i statutu društva.

(3) Ako imovina društva nije dovoljna za isplatu punog iznosa uplaćenih uloga, imovina se dijeli članovima društva razmjerno udjelima.

(4) Likvidator je dužan deponirati na posebnom računu pripadajuće iznose iz st. (2) i (3) ovoga članka koji članovima društva nisu isplaćeni.

Članak 366.

(Podnošenje prijave za upis prestanka društva)

(1) Likvidator je dužan nakon provedenih radnji iz čl. 364. i 365. ovoga zakona sazvati skupštinu društva s ograničenom odgovornošću i podnijeti završni obračun.

(2) Nakon sačinjavanja završnog obračuna, likvidator je dužan podnijeti prijavu za upis prestanka društva u registar društava.

VI DIO ŠESTI

(KAZNE NE ODREDBE)

Članak 367.

(Kaznene odredbe za društvo)

Za prekršaj bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 200.000,00 KM društvo koje:

- 1) obavlja djelatnost protivno odredbama ovoga zakona;
- 2) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u registar društava ili ne prijavi promjenu sjedišta za upis u registar društava;

- 3) ima ili koristi tvrtku protivno odredbama ovoga zakona ili u svojim poslovnim pismima i narudžbama ne navodi sve podatke sukladno odredbama ovoga zakona;
- 4) poveća temeljni kapital protivno odredbama članka 130. ovoga zakona;
- 5) odobri ili prima uplate dionica u obrocima protivno odredbama članka 133. ovoga zakona ili oslobodi upisnika obveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi članka 134. ovoga zakona;
- 6) poveća temeljni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi članka 139. ovoga zakona;
- 7) poveća nominalnu vrijednost dionica ili emitira besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica protivno odredbama čl. 144., 145. i 146. ovoga zakona;
- 8) poveća temeljni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 152., 153., 154., 155. i 156. ovoga zakona;
- 9) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica sukladno odredbama članka 157. ovoga zakona;
- 10) smanjenjem temeljnog kapitala ugrozi izvršavanje obveza prema vjerovnicima, protivno odredbama članka 161. ovoga zakona;
- 11) vrši isplate na temelju smanjenja temeljnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena, prije upisa smanjenja temeljnog kapitala u Registar emitenata, protivno odredbama članka 163. ovoga zakona;
- 12) ne obavijesti vjerovnike o smanjenju temeljnog kapitala, sukladno odredbama čl. 164. i 165. ovoga zakona;
- 13) vrši otkup dionica protivno odredbi članka 165. stavak (3) ovoga zakona;
- 14) vrši smanjenje temeljnog kapitala protivno odredbama članka 167. ovoga zakona;
- 15) ne isplati povučene dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja sukladno odredbama čl. 170. i 171. ovoga zakona;
- 16) ne otkupi ponuđene dionice sukladno odredbama čl. 173. i 174. ovoga zakona;
- 17) poveća temeljni kapital prije izvršenog upisa smanjenja temeljnog kapitala, protivno odredbi članka 179. ovoga zakona;
- 18) ne vrši izdvajanje u fond pričuva sukladno odredbama čl. 180. i 181. ovoga zakona;
- 19) koristi fond pričuva protivno odredbama članka 182. ovoga zakona;
- 20) dionice i privremenice emitirane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama članka 192. ovoga zakona;
- 21) donese odluku o isplati protivno odredbama članka 196. stavak (1) ovoga zakona;
- 22) isključi ili ograniči pravo preče kupnje dionica protivno odredbi članka 203. ovoga zakona;
- 23) ne omogući dioničaru ili punomoćniku uvid u isprave sukladno odredbama čl. 204. i 235. ovoga zakona;
- 24) izravno ili neizravno upiše vlastite dionice ili stekne vlastite dionice ili ne izvijesti Komisiju o stjecanju u roku protivno odredbama čl. 213., 214., 215., 216. i 217. ovoga zakona;
- 25) ne smanji temeljni kapital ili ne donese odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama članka 219. ovoga zakona;
- 26) daje ili jamči avanse, zajmove i kredite protivno odredbi članka 225. ovoga zakona;
- 27) ne sazove skupštinu u roku protivno odredbama iz čl. 230., 231., 232. i 233. ovoga zakona;
- 28) ne čuva isprave sukladno odredbama članka 242. stavak (1) ovoga zakona;
- 29) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama članka 248. ovoga zakona;
- 30) ne vodi knjigu udjela sukladno odredbama čl. 318. i 319. ovoga zakona;
- 31) nema nadzorni odbor u slučajevima iz članka 340. stavak (2) ovoga zakona;
- 32) ne održi skupštinu po nalogu suda u slučaju iz članka 345. ovoga zakona;
- 33) poveća temeljni kapital protivno odredbama članka 348. ovoga zakona;
- 34) odluku o smanjenju temeljnog kapitala ne dostavi registru društava ili ne objavi, sukladno odredbama članka 350. ovoga zakona;
- 35) ne osigura odvojeno upravljanje imovinom spojenog ili pripojenog društva sukladno odredbama članka 356. ovoga zakona.

Članak 368.

(Kaznene odredbe za odgovornu osobu)

Za prekršaj iz članka 367. ovoga zakona bit će kažnjena i odgovorna osoba u društvu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM.

Članak 369.

(Kaznene odredbe za predsjednika i članove nadzornog odbora i tajnika društva)

(1) Za prekršaj bit će kažnjeni novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM predsjednik i članovi nadzornog odbora društva koji:

- 1) ne sazovu skupštinu u slučaju iz članka 185. stavak (1) ovoga zakona;
- 2) ne prijave nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 202. ovoga zakona;
- 3) ne obavijeste dioničare o stjecanju vlastitih dionica, sukladno odredbama čl. 215. i 221. ovoga zakona;
- 4) ne objave obavijest o prijedlozima dioničara sukladno odredbama članka 231. ovoga zakona;
- 5) ne objave obavijest o ponovnom sazivanju skupštine sukladno odredbama članka 233. ovoga zakona;
- 6) ne sazovu skupštinu radi razmatranja godišnjeg financijskog izvješća, u roku iz članka 236. stavak (2) ovoga zakona;
- 7) ne sazovu skupštinu radi ponovnog odlučivanja sukladno odredbama članka 240. ovoga zakona;
- 8) postupaju protivno odredbama čl. 252. i 258. ovoga zakona.

(2) Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM tajnik društva koji:

- 1) ne postupi prema zaduženju iz članka 232. stavak (5) ovoga zakona;
- 2) ne sazove konstituirajuću sjednicu nadzornog odbora sukladno odredbama članka 250. stavak (4) ovoga zakona.

Članak 370.

(Kaznene odredbe za ravnatelja i članove uprave)

Za prekršaj bit će kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM ravnatelj i član uprave društva koji:

- 1) ne prijavi nadzornom odboru kupovinu dionica nove emisije u slučaju iz članka 202. ovoga zakona;
- 2) ne prijavi nadzornom odboru financijski interes ili sudjeluje u poslovnom odnosu, protivno odredbama članka 267. ovoga zakona;
- 3) u roku ne postupi po odredbama članka 372. ovoga zakona.

Članak 371.

(Kaznene odredbe za određene osobe)

Za prekršaj bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM osoba koja:

- 1) u društvu osnuje ili organizira osnivanje organizacija, ili provodi aktivnosti protivno odredbama članka 43. ovoga zakona;
- 2) ne obrazloži nepotpisivanje zapisnika ili neutemeljeno odbije potpisati zapisnik suprotno odredbama članka 241. ovoga zakona.

VII DIO SEDMI

(PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE)

Članak 372.

(Usklađivanje)

Sva gospodarska društva, uključujući i ona sa sudjelovanjem državnog kapitala u vlasničkoj strukturi, dužna su oblik, tvrtku, temeljni kapital i statut društva uskladiti s ovim zakonom.

Članak 373.

(Prestanak važenja Zakona o gospodarskim društvima)

Danom početka primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o gospodarskim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99, 45/00, 2/02, isp. 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, isp. 88/08, isp. 7/09, 63/10 i 75/13).

Članak 374.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednoga dana od dana objave u “Službenim novinama Federacije BiH”, a početak će se primjenjivati protekom 60 dana od dana stupanja na snagu.

Predsjedateljica

Doma naroda

Lidija Bradara

Predsjedatelj

Zastupničkog doma

Edin Mušić